

Studieplan for Bachelorstudium i sosialt arbeid (2015–2018)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 3 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Fredrikstad

Kontakt

Studieveileder: Mari Gløckner Gil

Telefon: +47 696 08 811

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studieplanen for sosionomutdanningen ved Avdeling for helse- og sosialfag, Høgskolen i Østfold (HiØ), bygger på [Rammeplan og forskrift for 3-årig sosionomutdanning](#), fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2005. Rammeplanen skisserer bakgrunnen for framveksten av sosionomutdanningen i Norge og utviklingen av faget sosialt arbeid. Dette danner bakgrunnen for de verdier, fagemner og mål som skal være styrende for utdanningen av sosionomer.

I tillegg reguleres studiet blant annet av [forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#) og [Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie, HiØ - Avdeling for helse- og sosialfag](#).

Studentene er også underlagt regler i [forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning](#). Les mer om skikkethetsvurdering i [høgskolens studenthåndbok](#).

Politiattest

I henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31.01.2007, kap. 6 *Politiattest ved opptak til høyere utdanning*, skal alle studenter i sosionomutdanningen levere politiattest. Søkere med merknad på politiattesten som er relevant for opptak til studiet skal levere politiattesten innen 3 uker etter tilbud om studieplass er gitt. Søkere som ikke har merknad på politiattesten skal levere politiattest senest innen studiestart. Dersom søkeren får tilsagn om studieplass mindre enn fjorten dager før studiestart skal politiattest fremlegges senest tre uker etter tilbud om studieplass er gitt. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

Sosionomens kompetanse

Utdanningen henter kunnskap fra mange fagområder, og det er den totale kompetansen som studentene har fått gjennom teoretiske og praktiske studier, som utgjør sosionomkompetansen. Yrkesutøvelsen krever innsikt i ulike kunnskapsområder. Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse hentes både fra teori og praksis.

Sosionomutdanningen er en generalistpreget sosialarbeiderutdanning. I utdanningen legges det vekt på at sosionomen utøver forvaltningsarbeid og endringsarbeid/behandling på mange arenaer. Det er i koblingen mellom disse kompetanseområdene sosialt arbeid utøves i praksis.

Hva er sosialt arbeid?

Sosialt arbeid er betegnelsen både på sosionomenes virksomhet og det yrkesspesifikke faget som arbeidet er forankret i. Ulike sider ved sosialt arbeid danner i dag grunnlag for profesjonell kompetanse innen sosialt arbeid. Den internasjonale sosialarbeiderorganisasjonen (IFSW 2003) har formulert følgende definisjon på sosialt arbeid:

"Sosialarbeiderprofesjonen arbeider for sosial endring, problemløsning i forhold mellom mennesker samt myndiggjøring og frigjøring av mennesker for å forbedre deres velferd. Sosialt arbeid benytter seg av teorier om menneskelig atferd og sosiale systemer for å intervensere på de punkter hvor mennesker samhandler med sine miljøer. Menneskerettighetsprinsipper og prinsipper om sosial rettferdighet er fundamentale i sosialt arbeid".

Menneskerettigheter og yrkesetikk

Sosialt arbeid er et internasjonalt fag som er kunnskapsbasert, verdiforankret og brukerorientert. Menneskerettigheter og yrkesetikk har en sentral plass i fagets kunnskapsgrunnlag.

Sosialt arbeids mandat:

- Samfunnsmandatet - slik dette er nedfelt i lover, retningslinjer og andre nasjonale føringer.
- Det institusjonelle mandat - sosialarbeidere jobber i institusjoner som er opprettet for å avhjelpe og forebygge sosiale problemer.
- Det yrkesspesifikke mandat - sosialarbeidere har en felles forståelse av hva det sosiale arbeidet rommer og de har en felles yrkesetikk.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Gjennomført og bestått studium gir rett til graden *bachelor i sosialt arbeid* og yrkestittelen *sosionom*.

Studiets læringsutbytte

Kunnskaper:

Kandidaten

- kan benytte relevante teorier fra psykologi, samfunnsfag, juridiske fag og sosialpolitikk i sitt sosialfaglige arbeid overfor brukere med ulike utfordringer på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- har faglig kompetanse som innebærer forskningsbasert kunnskap om mennesker i alle aldre som er i en situasjon hvor de har behov for velferdstjenester.

- har kjennskap til og kan benytte de kvalitetskrav som gjelder for fagområdet.
- har forvaltningskompetanse som omfatter både juridisk og faglig skjønn ved anvendelse av aktuelle lover og i saksbehandlingens ulike faser.
- kan benytte sin kunnskap fra teorier, prosesser og metoder i relasjons- og endringsarbeid både i forhold til brukere og i tverrfaglig samarbeid.
- kjenner hovedmål og virkemidler i sosialpolitikken, kan vurdere disse kritisk og kan virke som premissleverandør for beslutninger i hjelpeapparatet og overfor politiske beslutningstakere.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan identifisere ressurser og muligheter hos brukere av velferdstjenester og kan gjennom sitt arbeid med brukere og brukerorganisasjoner bidra til utvikling av myndiggjørende praksis på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.
- kan utføre faglig arbeid i tråd med offentlige og private ordninger som kan virke løsningskapende for brukerne.
- kan dokumentere, kvalitetsutvikle og evaluere eget arbeid.
- har samtale- og samhandlingsferdigheter og mestrer direkte og krevende situasjoner både i forhold til brukere og i tverrfaglig samarbeid.
- kan utføre sosialfaglig arbeid i relasjoner preget av krysspress og interessekonflikter, og kan håndtere slike situasjoner.
- kan utføre sosialfaglig arbeid med mennesker med ulik virkelighetsoppfatning og i flerkulturelle kontekster.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har etisk kompetanse som omfatter innsikt i etikkens grunnlagsspørsmål og kompetanse om sosialt arbeids internasjonale og nasjonale verdigrunnlag
- har evne til kritisk refleksjon, viser profesjonell dømmekraft i ulike verdi- og konfliktspørsmål og handler i tråd med fagfeltets yrkesetiske grunnlagsdokument.
- har profesjonell kompetanse som omfatter evne til kritisk vurdering av egen yrkesutøvelse, respekt, empati og til å ha et brukermedvirkningsperspektiv i sitt arbeid
- har kompetanse til å vurdere brukers situasjon i et helhetsperspektiv.
- har evne til å innhente ny kunnskap, vurdere den kritisk og bruke den som grunnlag for praksisutøvelsen og videreutvikling av praksis.
- kan formidle sentrale teorier fra sosionomens arbeidsfelt, kjenner ulike problemstillinger og løsninger, kan formidle dette på relevante måter og derigjennom bidra til å utvikle eget fagområde.

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Med utgangspunkt i den nasjonale rammeplanen er det treårige bachelorstudiet i sosialt arbeid organisert i tverrfaglige emner der de ulike hoved- og delemner fra rammeplanen inngår. Sosionomutdanningen ved HiØ bygger på samme grunnleggende verdier som sosialt arbeid er forankret i, slik som respekt, solidaritet og samarbeid.

Utdanningen legger vekt på å tilby undervisning og et læringsmiljø som:

- fremmer og stiller krav til studentenes faglige engasjement og innsats, motivasjon, deltaking og personlige utvikling.
- forutsetter et *gjensidig ansvar* for undervisning og læring mellom studenter og lærere med sikte på å utvikle studentenes evne til *å ta ansvar for egen læring*, som grunnlag for deres videre livslange læring og faglige utvikling.

- fremmer studentenes evne til kritisk refleksjon over fag, etikk, samfunn og eget yrkesvalg og yrkesrolle.
- tar i bruk arbeids- og samarbeidsformer som bidrar til å utfordre studentenes verdier, holdninger, følelser og kreativitet.
- bidrar til at studentene utvikler metodisk og målrettet kompetanse i å samle inn, vurdere kritisk, bearbeide, strukturere og formidle informasjon som danner et sentralt element i deres framtidige yrkesutøvelse.
- er i dialog med praksisfeltet, brukerorganisasjoner, forskning og andre utdanninger og fagområder.

Alle emner er obligatoriske. Det kreves at emnene tas i oppsatt rekkefølge, slik at emner i første semester tas før emner i andre semester osv. Se også de ulike emnebeskrivelsene.

Organisering og læringsformer

Bachelorstudiet i sosialt arbeid legger studentaktive undervisningsmetoder, med elementer fra problembasert læring, til grunn for både studieorganisering og valg av pedagogiske undervisnings- og arbeidsformer. Utdanningen legger til rette følgende lærings- og undervisningssituasjoner:

Lærings- og undervisningssituasjon

Omfang

Undervisning i samlet kull - i hovedsak som en formidlende undervisningsform; f.eks. forelesninger	Totalt 10-11 timer pr uke. Fordelingen mellom de ulike undervisningsformene spesifiseres i undervisningsplanen
Undervisning i seminargrupper - diskusjons- og dialogpreget undervisning, som setter større krav til forberedelser og bidrag fra studentene. Seminarundervisningen er knyttet til studentens arbeid både i grupper og individuelt.	
Arbeid i basisgruppe med veileder	Antall veiledningstimer i det enkelte emne er beskrevet i emnebeskrivelsen. Arbeid i grupper utover dette uten veileder avtales i gruppene og i samarbeid med veileder.
Ferdighetstrening	Antall timer ferdighetstrening er beskrevet i timeplanen for det enkelte emnet.
Praksisstudier	30 timer pr uke
Forventet studiearbeid pr uke	Minimum 40 timer

Obligatorisk undervisning:

Undervisningen i er obligatorisk.

- Det er krav om 80% deltakelse/tilstedeværelse i forelesninger, seminarer og veiledning.
- Det er krav om 90% deltakelse/tilstedeværelse i ferdighetstrening.

Vilkår for fravær er regulert i *Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie* (se informasjon om studiet). Se også den enkelte emnebeskrivelse for krav og vilkår.

Obligatorisk deltakelse i gruppevirksomhet:

Studentene organiseres i arbeidsgrupper, kalt basisgrupper. Basisgruppene skal bidra til et lærende fellesskap som skal styrke gruppen og den enkeltes faglige utvikling. Et sentralt mål med arbeidet i gruppene er at studentene oppøver evne til faglig samarbeid, respekt og forståelse for hverandre.

- Basisgruppen har jevnlig møter med veileder, der fokus er læring, samarbeid og studieprogresjon. Veiledningen skal legge til rette for planlegging og evaluering av den enkelte og gruppens læringsprosess.
- Alle gruppens medlemmer er forpliktet til å bidra til at samarbeidet i gruppen fungerer. Dette er både et mål og et middel for læring. Gruppens medlemmer skal holde hverandre orientert om forhold som kan påvirke samarbeidet og organisere gruppens arbeid slik at alle bidrar.
- Dersom det oppstår problemer i gruppen som ikke kan løses internt, kontaktes veileder. Gruppen har ansvar for å gi veileder beskjed dersom enkeltstudenter ikke bidrar, og det er veileders ansvar å følge dette opp. Manglende deltakelse i gruppen kan resultere i at man ikke får utført de læringsaktiviteter som er nødvendige for å fremstille seg til eksamen.
- Det stilles krav om at studentene deltar i arbeidet i basisgruppene.

Egenaktivitet - individuelle studier:

Som det framgår av oversikten over lærings- og undervisningssituasjoner, legger høgskolen til rette teoriundervisning samlet i gjennomsnitt 10-11 timer pr uke. Studiet og undervisningen forutsetter at studentene er heltidsstudenter som arbeider i gjennomsnitt **40 timer** pr uke. Det individuelle studiearbeidet utgjør dermed i gjennomsnitt **25 - 30** timer pr uke - fordelt på følgende aktiviteter: Arbeid med obligatoriske innleveringsoppgaver og arbeidskrav, individuelt og i grupper, egenorganisert studiearbeid i grupper og selvstudier. Gjennom det individuelle studiearbeidet forventes det at studenten utvikler sine studie- og læringsstrategier slik at de i økende grad kan ta *ansvar for og styre sin egen læring*. Gjennom veiledning (individuelt og i gruppe) og individuelle studiesamtaler skal utdanningen støtte studenten i dette.

Bruk av bibliotek:

Biblioteket bidrar til å utvikle studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant og faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene tilbud om bibliotekundervisning, der målet er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk.

Akademisk skriving:

Gjennom hele studiet vil studentene få skriftlige oppgaver individuelt og i grupper for å trene på faglig skriftlig fremstilling. Det organiseres eget skrivekurs.

Arbeidskrav:

Det er knyttet arbeidskrav til hvert av de ulike emnene, disse er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen, gå ut i praksisstudier eller fortsette med normal studieprogresjon, men resultatet inngår ikke i endelig karakter. Arbeidskravet står som godkjent for samme periode som studieplanen gjelder for, dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen. Arbeidskravene kan blant annet være emneprøver, notater, obligatorisk deltakelse, veiledningslogger, gruppeoppgaver eller individuelle oppgaver.

Praksis

Overordnede mål for praksisstudiene

Med praksisstudier menes at studentene skal ut i arbeidsfeltet på relevante arbeidsteder. Praksisstudienes plass i utdanningen er både pedagogisk begrunnet som studieform og faglig begrunnet som studieinnhold. Praksisstudiene skal bidra til at studentene øker sin forståelse for sammenhengen mellom forskning, teori og praktisk arbeid. Observasjon, samhandling, veiledning og praktisk utprøving i arbeidsfeltet er av stor betydning for studentenes mulighet til å utvikle og bevisstgjøre seg egen yrkesrolle.

Praksisstudiene skal være planlagt og målrettet samtidig som det er vesentlig at studentenes læring knyttes til det situasjonsbestemte i praksis. Praksis skal være en integrert del av utdanningen og kan knyttes til alle hovedemner. Den skal bidra til at studentene utfordres til faglig og etisk refleksjon og til bearbeiding av kunnskaper. Studentene skal også gjennom praksisstudiene øke sin bevissthet om egne følelser og holdninger og utvikle sine evner til kommunikasjon og samarbeid. Studentene skal i løpet av sin praksis erfare direkte kontakt med brukere og delta i forvaltningsmessig planlegging og tilrettelegging. Det bør legges til rette for kontakt med forskjellige arbeidsplasser slik at studentene kan skaffe seg kunnskap om yrkesrollen i ulike virksomheter. Høgskolen har ansvar for at studentenes mestring i praksis vurderes.

Studentene skal i praksisstudiene:

- få erfaring med ferdigheter i sosialt arbeid som forberedelse til fremtidig yrkesrolle, ansvar og oppgaver
- praktisere og videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger i direkte samhandling med brukere og under kyndig veiledning

- tilegne seg kunnskap og faglig innsikt som ikke er beskrevet i litteraturen, i samarbeid med erfarne yrkesutøvere
- reflektere over, vurdere og diskutere etikk og fagutøvelse
- innhente erfaringer med sosial- og helsetjenestens oppbygging og organisering
- samarbeide med ulike yrkesgrupper
- samle erfaring som kan drøftes på høyskolen og brukes som grunnlag for videre læring

Krav som må være oppfylt for å starte praksisstudier er beskrevet i emnebeskrivelsene. Det er også utarbeidet egne emnehefter for praksisstudiene (blir tilgjengelige i Fronter).

Praksisdelens varighet og hvor i studiet den er plassert:

Bachelorstudiet i sosialt arbeid har to perioder med praksisstudier.

1. Første praksis er i 3. semester og har en varighet på 8 uker.
2. Andre periode med praksisstudier er i 6. semester (første halvdel) og har en varighet på 12+1 uker (dvs. 13 uker dersom kandidaten skal ha internasjonal praksis).

Ved alle veiledede praksisperioder gjelder:

- For hver praksisperiode skal det foretas en evaluering underveis og en avsluttende evaluering i forhold til målene for praksisperioden. Sluttevalueringen skal bygge på evaluering underveis og eventuelle praktiske øvelser. Evalueringsskjemaet med beskrivelse av hva som er vurdert, underskrives av student, praksisveileder og skoleveileder. Studenten får kopi av den skriftlige evalueringen.
- For at praksisperioden skal være bestått må både den skriftlige evalueringen og arbeidskravet (oppgaven) som er knyttet til praksisen være vurdert til godkjent. I tillegg må veiledningstimene være gjennomført og fraværet må være innenfor de angitte rammer.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Høyskolen i Østfold tilbyr forskningsbasert undervisning. Sosionomutdanningen legger til rette for et læringsmiljø med studentaktiv forskning der studenter har mulighet til å delta i ansattes forsknings- og utviklingsarbeid.

Internasjonalisering

Utdanningen tilstreber å ha oppdatert internasjonal litteratur som en del av pensum.

I utdanningen legges det vekt på kulturforståelse, utfordringer profesjonelle står overfor i møte med etniske minoritetsgrupper og hvordan omsorg utøves i ulike kulturer. Studentene får gjennom utdanningen kjennskap til begreper og prosesser relatert til arbeid med innvandrere og minoriteter. Utdanningen vektlegger globale perspektiver på folkevandring og innvandringspolitikk.

Sosionomutdanningen deltar i nettverk innen NORDPLUS og Erasmus. Nettverkene samarbeider om gjensidig student- og lærerutveksling med høyskoler i Finland, Sverige og Danmark. Utveksling i disse nettverkene er lagt til 4. eller 6. semester. Videre eksisterer det avtaler om studier av ett semesters varighet med Queensland University of Technology i Brisbane i Australia (4. semester) og ved Augsburg College, Minneapolis, Minnesota i USA (4. eller 6. semester). Det er mulighet for praksisstudier i 6. semester i Namibia. Det er også mulighet for praksisstudier i Bolivia i samarbeid med Misjonsalliansen.

Avdeling for helse- og sosialfag har en internasjonal leder som i samarbeid med faglærere samordner utvekslingen.

Se mer [informasjon på høyskolen nettsider for samarbeidspartnere og kontaktinformasjon til internasjonal leder.](#)

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs studiekvalitetsutvalg gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høgskolens studieprogrammer (kalt EVA2)
- Teoriemner evalueres skriftlig
- Praksisemner evalueres skriftlig og muntlig
- Referansegrupper brukes i enkelte emner

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding i veiledning, i seminarer og skriftlig og muntlig tilbakemelding på egne arbeider. Tilbakemelding kan gis fra fagansatte og medstudenter.

I hver praksisperiode foretas det en evaluering underveis og en avsluttende evaluering i forhold til målene for praksisperioden. Evalueringsskjemaet med beskrivelse av hva som er evaluert underskrives av student, praksisveileder og skoleveileder. Studenten får kopi av den skriftlige evalueringen.

Vurdering

Det benyttes varierte vurderingsformer i studiet; både muntlig og skriftlig vurdering, i gruppe og individuelt i tillegg til at man vurderer den enkelte students ferdigheter i praksis. Det henvises til den enkelte emnebeskrivelse for nærmere informasjon.

Vurderingskriterier ved eksamener

Gjennom eksamensbesvarelsen skal kandidaten dokumentere tilstrekkelig faglig forståelse av temaene som er dekket i oppgaveteksten. Det vil bli lagt vekt på kandidatens evne til teoretisk belysning, logisk resonnering og selvstendig tenkning i forhold til oppgaven. I den forbindelse vektlegges også kandidatens evne til å tolke og avgrense oppgaveteksten og begrunne de valg som blir foretatt.

Det legges vekt på at kandidaten henviser til kilder. Det blir lagt vekt på at besvarelsen er oversiktlig og logisk disponert og at fagstoffet i all vesentlighet framstilles med kandidatens egne formuleringer. Besvarelsen skal ikke overskride det angitte antall ord. Dersom denne maksimalgrensen overskrides med mer enn 10 % får det innvirkning på karakteren.

Plagiatkontroll/fusk

Alle hjemmeeksamener og mappeinnleveringer skal til elektronisk plagiatkontroll. Manglende innlevering av elektronisk besvarelse vil medføre at besvarelsen ikke blir sensurert. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Arbeidskrav kan kontrolleres for plagiering. Se forøvrig forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold for mer informasjon.

Karaktersystem

Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått. I tillegg blir enkelte av emnene vurdert til Bestått/ikke bestått. Se emnebeskrivelsene.

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

En del tar videreutdanning og arbeider innenfor utdanning og forskning. Etter fullført bachelorgrad kan kandidatene søke videre på ulike masterstudier. Ved Høgskolen i Østfold tilbyr vi blant annet følgende aktuelle masterstudier;

- Master i psykososialt arbeid - helse- og sosialfaglig yrkespraksis
- Master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren
- Master i organisasjon og ledelse

Utdanningen skal legge til rette for at studentene kan utvikle seg til brukerorienterte, faglige og reflekterte yrkesutøvere som er kvalifisert til sosialt arbeid innen forvaltning og i institusjoner hvor det kreves kunnskap om endrings- og behandlingsarbeid.

Sosionomer arbeider innenfor ulike deler av velferdstjenestene, både kommunalt og statlig. Mange arbeider også i ulike organisasjoner og med personalarbeid. Sosionomutdanningen kvalifiserer for arbeid med å forebygge, løse og redusere sosiale problemer. Sosionomen i Norge arbeider innenfor et vidt spekter av arbeidsfelt. En stor andel arbeider i kommunale helse-, sosial- og barneverntjenester og ved arbeids- og velferdskontorene. For øvrig jobber sosionomen i ulike deler av spesialisthelsetjenesten både i forhold til barn og voksne. Videre i kriminalomsorg, skole, statlig barne-, ungdoms- og familieforvaltning, høgskoler, universitet og forskningsinstitusjoner m.m.

Sosionomen har ulike arbeidsoppgaver; sosialt arbeid i direkte kontakt med mennesker, råd og veiledning til kolleger og samarbeidspartnere, administrasjon, ledelse, undervisning, forskning og fagutvikling. Sosionomen og sosialt arbeid som fag har benyttet flere tilnærminger:

- individuelt arbeid med enkeltpersoner og deres familier, nettverk og omgivelser
- gruppearbeid med mennesker med felles problemer eller interesser
- samfunnsarbeid; naboskaps-, grasrot- og reformarbeid
- sosial administrasjon og planlegging

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Synnøve Narten 18.05.2011

Studieplanen er revidert

Studieleder Terje Grøndahl, 25.01.2015

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2015 - 2018. Dvs. studenter som starter høsten 2015.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2015

Obligatoriske emner

HSSOS10113

Sosionomen: Faget, yrket og samfunnet

25 stp

HSFEL14 · Del 1 av 2

Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk

Vår 2016

Obligatoriske emner

HSSOS10313

Sosialt arbeid som fag i teori og praksis

25 stp

HSFEL14 · Del 2 av 2

Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk

10 stp

Høst 2016

Obligatoriske emner

HSASO20111

Saksbehandling i velferdstjenestene

15 stp

HSSOS20211

Praksis 1: Sosialt arbeid i praksis

15 stp

Vår 2017

Obligatoriske emner

HSBSO20308

Psykisk helse, barnevern og familiearbeid

30 stp

Høst 2017

Obligatoriske emner

HSABSV30111

Kunnskapsbasert praksis i spenningsfeltet mellom individ og samfunn

15 stp

HSBSO30417 · Del 1 av 2

Bacheloroppgave: Faglig fordypning

HSSOS30211

Sosialt arbeid i spenningsfeltet mellom individ og samfunn

15 stp

Vår 2018

Obligatoriske emner

HSBSO30417 · Del 2 av 2

Bacheloroppgave: Faglig fordypning

15 stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 03:16:03

HSSOS10113 Sosionomen: Faget, yrket og samfunnet (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 25

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Redegjøre for sosialt arbeids plass i samfunnet i dag og tidligere
2. Redegjøre for yrkesgruppens samfunnsmandat og fagets analytiske perspektiv
3. Redegjøre for metodisk sosialt arbeid og brukerinvolvering
4. Drøfte og anvende ulike yrkesetiske prinsipper relatert til brukers situasjon.

5. Reflektere over hvordan egen personlig kompetanse har betydning i møtet med andre.
6. Beskrive hvordan hovedinnholdet i velferdspolitikken har betydning for utsatte grupper
7. Beskrive hvordan hovedinnholdet i velferdspolitikken har betydning for arbeidsinkludering.
8. Kjenne til konsekvensene av stigmatisering.
9. Beskrive situasjoner og mennesker i sin kulturelle og sosiale kontekst.
10. Gjøre rede for juridisk metode, forvaltningsrettslige prinsipper og lovers betydning for yrkesutøvelsen.
11. Gjennomføre oppgaveskriving i tråd med gjeldende retningslinjer.

Innhold

1. Faget sosialt arbeid
2. Yrkesrolle og mandat
3. Arbeidsmodell og relasjon. Involvering av bruker.
4. Yrkesetisk grunnlagsdokument og etiske dilemma. Menneskerettigheter.
5. Ferdighetstrening for å bevisstgjøre hvem jeg er, i møtet med andre. Holdningers betydning for yrkesrollen
6. Velferdsstaten, tjenestetilbudet og brukergrupper
7. Velferdsstaten. Statlige styringssignaler og reformer, herunder blant annet arbeidsinkludering og NAV.
8. Introduksjon til psykologiens betydning for å forstå utsatte gruppers situasjon
9. Kulturelt perspektiv på oppvekst og voksenliv hos minoritet og majoritet
10. Juridisk metode og rettskildedefaktorer, menneskerettigheter, sentrale forvaltningsprinsipper, rettigheter og tvangsregler i velferdsstaten.
11. Benytte bibliotek og ulike informasjonskilder. Obligatorisk trening og opplæring gjennom skrivekurs

Undervisnings- og læringsformer

Deler av undervisningen er felles med bachelorstudium i arbeid- og velferdspoliti; noe også med bachelorstudium i barnevern og vernepleie.

Undervisningen består av forelesninger, studentaktive seminarer, gruppearbeid, veiledning og selvstudier.

Veiledning skjer i basisgrupper: De to første timene vil brukes til å skrive gruppekontrakt og lede studentene inn i studiesituasjonen. De fem neste veiledningstimen vil ha fokus på arbeidskravene og målene i emnet. Videre vil det legges opp til refleksjon og fokus på gruppeprosessen. Den enkelte basisgruppe har ansvaret for å avtale veiledningstidspunkter med basisveileder.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Innlevering av to individuelle notat på maks 1000 ord. Tilbakemelding og vurdering med kommentarer fra basisveileder i Fronter. Arbeidskravene kan omarbeides en gang.
- Innlevering av en gruppeoppgave på maks 2000 ord. Den innleveres i Fronter og vurderes til godkjent/ikke godkjent med kommentarer av basisveileder. Ved ikke godkjent kan oppgaven omarbeides en gang.
- Presentasjon i seminar knyttet til læringsutbytte nr. 9. Vurderes av seminaransvarlig lærer umiddelbart. Ved ikke godkjent presentasjon gis det mulighet for en ny presentasjon i et annet seminar.

- Deltakelse i undervisning. Det er krav om 80 % deltakelse i ordinær undervisning (forelesninger, seminarer, basisgruppearbeid). Selvrapporing av tilstedeværelse i Fronter innen gitt frist. Ikke rapportert tilstedeværelse anses som fravær.
- Gjennomført ferdighetstrening. Det er krav om 90 % deltakelse i ferdighetstrening. Studenter som ikke har tilstrekkelig tilstedeværelse under ferdighetstrening, må ta dette igjen. Det legges til rette for en ny gjennomføring av treningen.
- Én individuell studiesamtale med basisgruppeveileder må være gjennomført, bekreftet ved veileders og students underskrift. Basisveileder rapporterer til studieadministrasjonen.
- Det er syv (7) timers obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet.

Arbeidskravene er gyldige i samme periode som emnet.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen og skriftlig skoleeksamen

Det er to deksamener i emnet;

Deleksamen 1: To dagers hjemmeeksamen. Studentene skriver en individuell oppgave på maks 1600 ord. Besvarelsen vurderes etter karakterskala A-F. Det benyttes interne sensorer.

Deleksamen 2: 4 timers individuell skriftlig skoleeksamen. Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter karakterskala A-F. Det benyttes interne sensorer.

Hver deleksamen teller 50 % av karakteren for emnet. Begge eksamener må bestås for å bestå emnet. Deleksamen inngår i samlet karakter for emnet, og gir uttelling først når begge deksamener i emnet er bestått. Ved ikke bestått karakter på en deleksamen er det tilstrekkelig å avlegge ny/utsatt eksamen kun i denne delen for å bestå emnet.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 31.05.2015

361.3 So

Ellingsen, I. T. (red), I. Levin (red), B. Berg (red) og L.C. Kleppe (red) (2015): *Sosialt arbeid. En grunnbok*. Oslo – Universitetsforlaget (170 s)

Kap 1: Hva er sosialt arbeid?

Kap 2: Sosialt arbeid som spenningsfelt

Kap 3: Det *sosiale* i sosialt arbeid

Kap 4: Velferdsstatens sikkerhetsnett

Kap 5: Verdiers betydning for vår forståelse og vår handling

Kap 6: Anerkjennelse, myndiggjøring og brukermedvirkning

Kap 7: Relasjoner i sosialt arbeid

Kap 8: Kunnskap i sosialt arbeid

(Resten av boka kommer i emne HSSOS 103 13)

303.482 Er

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2015). *Kulturforskjeller i praksis*. 6. utgave. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. ISBN 978-82-05-41223-1. (72 s) (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 103 13)

Kap 1: Har vi en ny folkevandringstid? (s 19-32)

Kap 2: Kultur: Forskjeller og likheter (s 33-50)

Kap 3: Kulturkontakt og etnisitet (s 51-66)

Kap 4: Nasjonalisme (s 67-76) og

Kap 5: Minoriteter (s 77-90)

(Boka kommer i emne HSSOS 103 13)

FO (2015): *Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere*. (15 s) Deles ut ved studiestart.

Gausel, N. og Thørrisen, M.M. (2014): A theoretical model of multiple stigma: Ostracised for being an inmate with intellectual disabilities. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. DOI: 10.1080/14043858.2013.864841. (7 s) | KOMPENDIUM

320.9481 Ha

Hansen, G.S, M.K. Helgesen og S.I. Vabo (2011): *Politikk og demokrati. En innføring i stats- og kommunalkunnskap*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (158s).

Kap.1: Profesjonsutøver i et demokrati s. 15 – 25

Kap.2: Grunnbegreper i statsvitenskap s. 27 – 55

Kap.3: Statsforvaltningen og den parlamentariske styringskjeden s. 61 – 69

Kap.5: Storting og regjering s. 96 - 122

Kap.6: Forvaltningen s. 135 - 151

Kap.7: Fylkeskommunen og det regionale nivået s. 153 – 174

Kap.10: Forholdet mellom stat og kommune s. 244 - 270

361.65 Ar

Hernes, T., I. Heum og P. Haaversen (Red.). (2010). *Arbeidsinkludering. Om det nye politikk – og praksisfelt i velferds-Norge*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (75 s)

Kap. 1: Et bakteppe s. 13-41

Kap. 2: Om arbeidslinja s. 42-55

Kap. 3: NAV – Hvorfor og Hvordan s. 56-81

Kap 4: Forebygging, tidlig intervensjon og den norske IA-modellen s 82-108

Kap 5: Inkluderingsstrategier og arbeidsrettede tiltak s 109-147

Kap. 6: Fordeling av velferdstjenester s. 148-193 (Boka kommer i emne HSASO 201 11)

353.48 Br

Humerfelt, K. (2005): Begrepene brukermedvirkning og brukerperspektiv – honnørord med lavt presisjonsnivå. I Willumsen, E (red): *Brukernes medvirkning! Kvalitet og legitimitet i velferdstjenestene*. Oslo: Universitetsforlaget. s 15-33 (18 s) | KOMPENDIUM

361.3 Hu

Hutchinsson, G.S. (2007): *Sosialt arbeid i kommunen: samfunnsmandat og handlingsrom*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (154 s)

Kap 1: Sosialpolitikk og sosialt arbeid

Kap 2: Sosialtjenestens samfunnsmandat

Kap 3: Samhandling og mobilisering

Kap 4: Mandat og samarbeid

Kap 5: Konflikter

Kap 6: Fra teori til praksis

344.03 Kj

Kjønstad, A. og A. Syse (2012). *Velferdsrett I*. 5. utgave. Oslo: Gyldendal Juridisk.

Kap. 2: Rettighetstenkningen i velferdsretten. Del 2.1 – 2.3, s. 79-113 (34s)

Kap. 4: Retten helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Del 4.1-4.5.2, s. 167-198 (32s)

Kap. 7: Trygdeytelser på bakgrunn av barneomsorg og familieforhold. Del 7.1-7.5, s. 313-349 (37s)

Kap. 9: Fattigdomsbekjempelse, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram. Del 9.1-9.8, s. 423-456 (34s)

Kap. 10: Tvangshjemler og tvangsbruk i velferdsretten. Del 10.1-10.4, s. 473-485 (13s)

(Boka kommer i andre emner)

344.03 Kj

Kjønstad/Syse (red.) (2012). *Velferdsrett II*. Barnevern- og sosialrett. 4. utgave. Oslo: Gyldendal Juridisk.

Kap. 2: Saksbehandlingen i første instans. Del 2.1-2.6, s. 61-96 (36s)

Kap. 6: Barnevernloven – særlig om hjelpetiltak. Del 6.1-6.5, s. 235-267 (32s)

(Boka kommer igjen i andre emner)

361.3 Ko

Kokkinn, J. (2005). *Profesjonelt sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget (154 s) (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 201 11)

Kap. 3: Profesjon, profesjonalisering og profesjonalitet s. 71-116.

Kap. 4: I partnerskap med klienten/brukeren s.117-158.

Kap. 5: Å handle og snakke sammen s.159-198.

Kap 6: Om arbeidsalliansen med klienten – forvalter og sosialbehandler s 119-224

371.102 Møl

Møller, L. (2012). *Anerkjennelse i praksis om utviklingsstøttende relasjoner*. Oslo: Kommuneforlaget. Side 7-188 (181s). Hele.

Kap 1: Anerkjennelse

Kap 2: Anerkjennelse, samspill og relasjon

Kap 3: Ressursorientering og autentisitet

Kap 4: Kontakt kan merkes

Kap 5: Den gode relasjonen kan sees og høres

Kap 6: Kontakt, samspill og relasjon

Kap 7: Individualitet og fellesskap

Kap 8: Individ og relasjon

Kap 9: Å være personlig

Pettersen, K.T. (2013): Workin with dignity: A study of the work done within Norwegian incest centres. *Social Work and Social Sciences Review* 16(1) pp.7-18.
DOI 10.1921/303160102 (14 s) | KOMPENDIUM

Pettersen, K.T. (2014): *Hjelpkunstens hemmelighet*. HaldenArbeiderblad 20.12.2014. (1 s) | KOMPENDIUM

361.65Ve

Stamsø, M. A. (red) 2009: *Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre.* (2. utg.) Oslo; Gyldendal Akademiske (218 s)

Kap. 1: Sosialpolitikk i et historisk perspektiv s. 29 -63

Kap.2: New Public management s. 67 – 84

Kap.3: Organisering og finansiering av velferdsstatens s. 86 – 115

Kap 4: Sosialpolitikk og teorier om sosiale problemer s. 119 – 140

Kap.5: Om å vite best – sammen – brukermedvirkning i helse og sosialsektoren s.114 – 172

Kap 6: Trygdesektoren s 177-199

Kap.7: Kommunal sosialpolitikk s. 200 – 230

Kap. 8: Helsetjenester s.233 – 253

Høgskolen i Østfold, Biblioteket: Hvordan skrive oppgave? http://www.hiof.no/nor/biblioteket/hvordan-skrive-oppgave_?lang=nor

Lover:

Barnevernsloven (1992): Lov om barneverntjenester LOV-1992-07-17-100

Folketrygdloven (1997): Lov om folketrygd. LOV-1997-02-28-19

Forvaltningsloven (1967): Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker. LOV-1967-02-10

Helse- og omsorgstjenesteloven (2011): Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester mm. LOV-2011-06-24-30

Sosialtjenesteloven i NAV (2009): Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen – LOV-2009-12-18-131

Ca 1500 sider (dvs 60 sider pr stp)+ lovene

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:21

HSFEL14 Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk (Høst 2015–Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Anne Regine Tvette

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudium i

- arbeids- og velferdsfag
- barnevern
- bioingeniørfag
- sosialt arbeid
- sykepleie, heltid
- vernepleie, heltid

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal ved avsluttet emne kunne:

- beskrive hva respekt for kollegaer er, inkludert dem fra andre profesjoner
- beskrive minst to kommunikasjonsmetoder
- beskrive hva respekt og empati er, for brukere og pasienter
- beskrive minst to utfordringer i kommunikasjon med brukere eller pasienter
- beskrive hvordan egen og andres atferd påvirker gruppeprosesser på minst to måter
- anvende kommunikasjonsteori til å begrunne valg av målrettet kommunikasjon i yrkesrelevante situasjoner
- skille mellom normative og deskriptive utsagn
- gjengi hovedpunktene i etikken til Aristoteles, Kant, Rawls, utilitarismen, eller omsorgs- og nærhetsetikken
- beskrive minst to etiske aspekter ved sosialpolitikk og helse- og sosialfaglig arbeid
- anvende minst en normativ etikkteori til å vurdere på en systematisk måte hva som er en god handlemåte i yrkesrelevante situasjoner der rett svar ikke er opplagt
- ta standpunkt til om resultatet av å anvende en normativ etikkteori i en yrkesrelevant situasjon kan godtas som eksempel på god etikk

Innhold

- Grunnleggende begreper i kommunikasjon
- Praktiske kommunikasjonsferdigheter:
  - Verbal og nonverbal kommunikasjon
  - Strukturere en samtale
  - Den vanskelige samtalen
  - Omsorg og humor i kommunikasjon
  - Kommunikasjon og fordommer
  - Interkulturell kommunikasjon
- Konflikt, konfliktmestring og konfliktbearbeiding
- Metaetikk
- Omsorgs- og nærhetsetikk
- Normativ etikk:
  - Dydsetikk
  - Pliktetikk
  - Konsekvensetikk
  - Paternalisme og autonomi
  - Rettferdighetsteori
- Arbeid med yrkesrelevante problemstillinger
- Tverrprofesjonelt samarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Emnet inneholder flere arbeidskrav og to gruppeoppgaver. Forelesningene tar sikte på å dekke kunnskapsmålene. Deltakelse i basisgrupper, seminarer og arbeid med gruppeoppgavene tar sikte på å dekke ferdighetsmålene. Gruppene er tverrfaglige og nedsettes av høgskolen. Veiledning gis i basisgrupper og i seminarer.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i arbeidet med gruppeoppgavene
- Deltakelse i seminarer og basisgruppeveiledning

Godkjent arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig hjemmeoppgave i gruppe, maks. 4 deltakere.

Oppgaven presenterer yrkesrelevante situasjoner. Besvarelsen skal være på maksimalt 3000 ord og leveres innen gitt frist. Besvarelsen vurderes til Bestått/Ikke bestått. Det gis en samlet karakter til hele gruppen.

Ved klage på karakterfastsetting på felles eksamensbesvarelse der det gis én felles karakter (gruppeeksamen), må alle de som er bedømt samlet, samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen (Forskrift om eksamen og studierett ved HiØ § 18 pkt. 5).

Ved ikke bestått vurderingsresultat kan oppgaven bearbeides en gang innenfor samme gruppesammensetning.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig, ved avslutning av emnet

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 11.06.2014

185 Ar

Aristoteles & Stigen, A. (1999). *Etikk: et hovedverk i Aristoteles' filosofi, også kalt "Den nikomakiske etikk"*. (3. utg). Oslo: Gyldendal ISBN 82-05-26691-3. s. 19-32 (13 s.)

170 Ca

Carson, S. G. & Kosberg, N. (2011). *Etikk: teori og praksis*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-34084-1.

Alt unntatt Kapittel 5, ss. 11 - 121 og 145 - 201

(167 s.)

174.2 Ch

Christoffersen, S. Aa. (2005). *Handling - person - samfunn: innføring i etikk for helse- og sosialfagene*. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-00744-1

1

Utdrag fra kap. 3 (s. 86-104)

(18 s.)

303.482 Da

Dahl, Ø. (2013). *Møter mellom mennesker: Innføring i interkulturell kommunikasjon*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 82-00-45368-5.

Kap. 1-4 og 11-12 (s. 17-99 og 237-296)

(141 s.)

610.730699 Ei

Eide, T. & Eide, H. (2007). *Kommunikasjon i relasjoner*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-32689-7

Kap. 1-2, 7-12 og 14 -16 (s 12-62, 198-326 og 358-414)

(233 s.)

160 Fø

Føllesdal, D. et al. (2000). *Argumentasjonsteori, språk og vitenskapsfilosofi*. (7. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ISBN 82-00-12994-2. side 242-262

(20 s.)

174.2 He

Henriksen, J.-O. & Vetlesen, A. J. (2006). *Nærhet og distanse: grunnlag, verdier og etisk teori i arbeid med mennesker*. (3. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk.

ISBN 978-82-05-35554-5

Kap. 8 (s. 114-131)

(17 s.)

174.2 La

Heilmann, G., Pedersen, R., Lillemoen, L. & Børslett, E. J. A. (2011). *La etikken blomstre i praksis: en bok om systematisk refleksjon i arbeidshverdagen*. Bærum.

Side 11-49

<http://np.netpublicator.com/netpublication/n91504744>

(38 s.)

371.4 Pe

Pettersen, R. C. & Løkke, J. A. (2004). *Veiledning i praksis: grunnleggende ferdigheter*. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00494-6.

Kap. 13, s. 214-227

(13 s.)

174.2 Ru

Ruyter, K.W. (2014). *Medisinsk og helsefaglig etikk*. (3. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-46110-9. Utdrag fra Kap. 3 (s. 127-144)

(18 s.)

174.2 Et

Slettebø, Å. & Nortvedt, P. (Red.) (2006). *Etikk for helsefagene*. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-34249-1

Kap. 11 (s. 193-215)

(22 s.)

170 Me

Kapittel i bok

Wetlesen, J. (1992). Hva slags verdi er menneskeverd? I J. Wetlesen (Red.) *Menneskeverd: humanistiske perspektiver*. Utdrag s. 7-28 (21 s.)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:19

HSSOS10313 Sosialt arbeid som fag i teori og praksis (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 25

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Beskrive og reflektere over psykologiske emner og teorier som har betydning for utøvelsen av sosialt arbeid.
2. Beskrive sentrale kognitive og sosialpsykologiske perspektiver på bruker/hjelper-nivå.
3. Redegjøre for hvordan emosjonpsykologi kan forklare selvpoppfattelse og ulike sosiale relasjoner på samfunns- og bruker/hjelper-nivå.
4. Redegjøre for samfunnsfaglige begreper og forskning.
5. Redegjøre for ulike forklaringer på samfunnsproblemer.

6. Gjennomføre en nettverkskartlegging
7. Redegjøre for grunnleggende begreper og prosesser relatert til arbeid med innvandrere og minoriteter
8. Redegjøre for grunnleggende begreper knyttet til faglig skjønn og profesjonell kompetanse
9. Beskrive god praksis og kravene til kvalitet i tjenesteutøvelsen.
10. Redegjøre for ulike teoretiske perspektiver og modeller i sosialt arbeid.
11. Føre samtale ut fra grunnleggende kommunikasjonsferdigheter
12. Gjennomføre et gruppearbeid med fokus på samhandling/tverrfaglig samarbeid på ulike arenaer.
13. Formidle fagstoff skriftlig og muntlig.

Innhold

1. Sentral kunnskap og teorier som er av betydning for sosialfaglig arbeid, som utvikling, sosiale relasjoners betydning og atferd.
2. Kritisk tenkning og refleksjon av psykologiske temaer.
3. Temaer fra emosjonspsykologien.
4. Samfunnsfaglige begreper. Statistikk og vitenskapelige artikler, biblioteksøk.
5. Ulike samfunnsproblem relatert til sosialt arbeid herunder kriminalitet, rus, psykiske lidelser, fattigdom, ulikhet, funksjonshinder.
6. Nettverkskartlegging
7. Begreper knyttet til innvandringsstatus, kulturelle forskjeller, identitet, kjønn og roller.
8. Skjønn og faglig skjønn. Profesjonalitet.
9. Nasjonal kvalitetsstrategi og sentrale veiledere og retningslinjer.
10. Ulike perspektiver og forståelsesmåter i utøvelsen av metodisk sosialt arbeid.
11. Ferdighetstrening i grunnleggende kommunikasjon mellom hjelper og bruker. Brukerinvolvering.
12. Sosialt arbeid på ulike arenaer. Samhandling.
13. Basisgruppearbeid, muntlige fremlegg, skriftlige oppgaver og skrivekurs.

Undervisnings- og læringsformer

Deler av undervisningen er felles med bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag og barnevern.

Undervisningen består av forelesninger, studentaktive seminarer, gruppearbeid, veiledning og selvstudier.

Veiledning foregår i basisgrupper der gruppene diskuterer ulike forhåndsbestemte temaer. Det forutsettes at deltakerne i forkant av veiledningen tilegner seg kunnskap om temaet gjennom lesing og/eller deltagelse i annen undervisning. Det er fem timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet.

Veiledningstidene brukes slik:

1. time: erfaringene med gruppearbeid og gruppeprosess fra høstsemesteret.
2. og 3. time: studentene legger på rundgang fram resyméer knyttet til de psykologiske emnene. Samtale om dette i basisgruppa.
4. time: veiledning i forhold til innsendte utkast til sosiologioppgaven.
5. time: studentene avtaler med veileder hva timen skal benyttes til.

Studentene må påregne basisgruppearbeid også utenom de veilede timene, for eksempel knyttet til prosjektarbeidet i emnet. Bibliotekundervisning inngår også.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- En individuell skriftlig oppgave på inntil 2000 ord. Oppgaven er tilknyttet sosiologiske emner. Oppgaven innleveres i Fronter. Den vurderes av basisgruppeveileder som gir en kort tilbakemelding. Ved ikke godkjent gis en anledning til omarbeidelse og ny innlevering.
- Presentasjon i seminar av arbeidsmodell i sosialt arbeid på bakgrunn av ulike teoretiske perspektiver. Vurderes i etterkant av seminaret. Ikke godkjent presentasjon medfører ett nytt forsøk i et annet seminar.
- Deltakelse i undervisning. Det er krav om 80% deltakelse i ordinær undervisning (forelesninger, seminarer, basisgrupperarbeid) og 90% deltakelse i ferdighetstrening. Selvrappotering av tilstedeværelse i Fronter. Ikke rapportert tilstedeværelse anses som fravær.
- Fem (5) timer obligatorisk veiledning i basisgruppe
- Gruppearbeidsrapport. Presenteres i seminar. Vurderes av seminarleder. Ikke-godkjent medfører én mulighet for omarbeidelse. Innleveres Fronter.

Godkjente arbeidskrav er gyldig i samme periode som emnet.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen med varighet ca 30 minutter. Eksamen tar utgangspunkt i et utlevert case. Det benyttes karakterskala A- F. Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kullets time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.12.2015.

361.322 De

DeJong, P. og I. K. Berg (2005). Løsningsskapende samtaler. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 82-05-33932-5. (56 s) (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 201 11)

Kap 1: Fra problemløsning til løsningsskaping (s 11-23)

Kap 2: Løsningsskaping: de grunnleggende ferdighetene (s 24-31)

Kap 3: Kunsten å ikke vite (s 32-66)

361.3 So

Ellingsen, I. T. (red), I. Levin (red), B. Berg (red) og L.C. Kleppe (red) (2015): *Sosialt arbeid. En grunnbok*. Oslo – Universitetsforlaget (173 s)

Kap 9: Sosialfaglig kompetanse

Kap 10: Tverrprofesjonelt samarbeid i sosialt arbeid

Kap 11: Skjønnsutøvelse i velferdsorganisasjoner

Kap 12: Erfaringsbasert kunnskap og refleksiv praksis

Kap 13: Evidensbasert sosialt arbeid

Kap 14: Risikohåndtering i sosialt arbeid

Kap 15: Sosiale forskjeller, avvik og samfunn

Kap 16: velferd og migrasjon- sosialt arbeid i et flerkulturelt samfunn

Kap 17: barnevernets utfordringer i møte med media

Kap 18: velferdsteknologi i sosialt arbeid- muligheter og utfordringer

Kap 19: internasjonalt sosialt arbeid i globaliserings tid

Kap 20: utfordringer for sosialt arbeid i dag.

Engebrigtsen Ada. I: tiggerbander og kriminelle bakmenn eller fattige EU-borgere? Myter og realiteter om utenlandske tiggere i Oslo, **NOVA- Rapport NR2-12**

http://www.hioa.no/asset/5541/1/5541_1.pdf

303.482 Er

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). *Kulturforskjeller i praksis*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. ISBN 978-82-05-41223-1.

Kap 8: Kultur og kommunikasjon

Kap 9: Kulturmøter i skolen

Kap 10: Familiens mange roller

Kap 11: Kjønn, roller og autoritet

Kap 12: Ekteskap

302.5 Gu

Gundersen, Knut og Moynahan, luke (2006): *nettverk og sosial kompetanse*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 8205302413

Kap 1: Generelt om nettverksarbeid

Kap 2: Individfokusert nettverksarbeid

Kap 3: Nettverkskartlegging

Kap 4: Nettverkets struktur

Kap 7: Ulike deler av nettverket

Hanssen, H. (red.) (2010): *Faglig skjønn og brukermedvirkning*. Bergen: Fagbokforlaget. (24 s.) (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 201 11)

Kap. 1: Faglig skjønn i utøvelse av profesjonelt helse- og sosialfaglig arbeid. (s. 21-45)

361.3 Hu

Hutchinson, G. S. & S. Oltedal (2003). *Modeller i sosialt arbeid*, 237 s. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00379-6. (210 sider)

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). *Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett*. (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7. (42 s) (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 201 11 og 302 11)

Kap. 9: Utlendingsrett og integrering s. 373-415,

658.31 Sk

Skau, G. M. (2011). *Gode fagfolk vokser: personlig kompetanse i arbeid med mennesker*, (178 s). (4. utg.). Oslo: Cappelen akademisk ISBN 978-82-02-35014-7. Hele boka

301.01 Åk

Aakvaag, Gunnar C (2008). *Moderne sosiologisk teori* Oslo: Abstrakt ISBN:9788279352198 (365s)

Askvik, T (2015). Hva velger de som bryter mønsteret? *Tidsskrift for samfunnsforskning* nr. 4 s.450-483 (32s)@

Kingdon, G. G., & Knight, J. (2006). Subjective well-being poverty vs. Income poverty and capabilities poverty?. *Journal Of Development Studies*, 42(7), 1199-1224. doi:10.1080/00220380600884167 (24s.)@

Rogstad, Jon (2002). Diskriminering og ulikhet-forklaring og metode. *Sosiologisk tidsskrift* nr. 1, s. 4-26 (22s) @
http://www.idunn.no/st/2002/01/diskriminering_og_ulikhet_-_forklaring_og_metode

Sandberg, Sveinung (2010). Utbredt men annerledes. *Tidsskrift for samfunnsforskning* nr. 4, s. 496-522 (26s) @ <http://www.idunn.no/tfs/2010/04/art01>

Strandh, M., Nilsson, K., Nordlund, M., & Hammarström, A. (2015). Do open youth unemployment and youth programs leave the same mental health scars? - Evidence from a Swedish 27-year cohort study. *BMC Public Health*, 151-8. doi:10.1186/s12889-015-2496-5 (8s) @

Øvrelid, Bjarne (2011). På sporet av det tapte fellesskap. *Nytt Norsk Tidsskrift* nr 4 2011@ <http://www.idunn.no/nnt/2011/04/art04>

Psykologi for sosialt arbeid, barnevern og arbeids- og velferdsfag

150 Es

Banyard, P. et al., ed. (2010). *Essential Psychology: a concise introduction*. UK: Sage Publications ISBN 978-1847875389 (Kapittel 4-18, 393 sider)

Bennett, P. (2011). *Abnormal and Clinical Psychology*. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education ISBN 978-0-33523915-3 (Kapittel 1, 26 sider) finnes som e-bok

616.89022 Br

Broberg, A., Almquist, K. & Tjus, T. (2006). *Klinisk barnepsykologi*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0305-5 (Kapittel 1, 9 sider)

152.4 Ha

Fischer, A. H., & A. S. R. Manstead (2008). Social functions of emotion, I: M. Lewis, J. Haviland, & L. Feldman Barrett, ed. I: *Handbook of emotions* (3rd ed.). New York: Guilford Press ISBN 978-15-9385-650-2 finnes også som e-bok

Gausel, N. (2011). The importance of emotions in social work: Thematic directions from a national conference. *European Journal of Social Work*. Vol. 14, nr. 2, s. 287-291 DOI: 10.1080/13691457.2011.578347 (5 sider)

Gausel, N., & C. W. Leach (2011). Concern for self-image and social-image in the management of moral failure: Rethinking shame. *European Journal of Social Psychology*, Vol. 41, nr. 4, s. 468-478. DOI: 10.1002/ejsp.803 (11 sider)

155.4 Op

Hundeide, K. (2006). Diskurser, redskaper og kontrakter i barns utvikling: et kulturpsykologisk perspektiv. I Gulbrandsen, L.M. (red.) *Oppvekst og psykologisk utvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kapittel 10, 19 sider)

150.72 La

Langdridge, D. & G. Hagger-Johnson (2009) *Introduction to Research Methods and Data Analysis in Psychology*. 2nd ed. England: Prentice Hall. ISBN 978-0131982031 (Kapittel 1, 36 sider)

155.9042 La

Lazarus, R. S. (1999). *Stress and emotion. A new synthesis*. New York: Springer Publishing Company. ISBN 978-0-8261-1250-7 (Kapittel 4, 14 sider) fines også som e-bok

Major, B., & L. O'Brien (2005). The social psychology of stigma. *Annual Review of Psychology*. Vol. 56, s. 393-421 DOI: 10.1146/annurev.psych.56.091103.070137

616.8914 Ro

Rogers, C. R. (1961). *On becoming a person*. Boston: Houghton Mifflin Company. ISBN 0-395-08134-3 Kapittel 2 (8 sider)

155 In

Slater, A. & J. G. Bremner, ed. (2011). *An Introduction to Developmental Psychology*. 2nd ed. Chichester : BPS Blackwell. ISBN 9781405186520 Kapittel 2 (29 sider)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:46

HSASO20111 Saksbehandling i velferdstjenestene (Høst 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudium i

- arbeids- og velferdsfag
- sosialt arbeid

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle emner i første studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten skal etter gjennomført emne være i stand til å:

1. Redegjøre for politiske styringssignaler inkludert rammeavtaler, lover, forskrifter, rundskriv og retningslinjer i arbeids- og velferdsforvaltningen.
2. Redegjøre for arbeids- og velferdsforvaltningen.
3. Redegjøre for ulike analysemodeller, introduksjonslov og introduksjonsprogram samt antidiskriminering
4. Kjenne til samarbeidsinstanser og lowerk i en kommune, som NAV-ansatte må forholde seg til.
5. Redegjøre for brukerrettede arbeidsmetodikk i NAV.
6. Kjenne til ulike verktøy som brukes i et NAV-kontor
7. Benytte ny faglig kunnskap knyttet til NAV.
8. Utøve saksbehandling.
9. Utføre samtaler med fiktive brukere, også med tolk.
10. Utøve faglig skjønn.
11. Diskutere etiske og faglige utfordringer knyttet til arbeid i NAV
12. Planlegge og utføre oppdrag alene eller sammen med medstudenter.
13. Beherske muntlig og skriftlig framstilling etter gjeldende retningslinjer, jfr APA-manualen og utveksle faglige synspunkter.

Innhold

1. Sentrale lover som sosialtjenesteloven i NAV, arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, NAV-loven og forvaltningsloven med tilhørende forskrifter, rundskriv og retningslinjer. Kjenne til pasient- og brukerrettighetsloven og arbeidsmiljøloven.
2. NAVs bakgrunn, mål, organisering og utvikling. NAVs tjenester og virkemidler på folketrygdens område, i forhold til arbeidsmarkedstjenester og sosialtjenester.
3. Kulturelle perspektiver i arbeid med enkeltmennesker og grupper. Kulturagram, integrasjonsstrategier, migrasjonsfaser og livssynsmodeller, introduksjonslov og program. Antidiskriminerende arbeid og diskrimineringsloven.
4. Sentrale lover, tjenester og virkemidler i kommunens helse- og omsorgstjeneste, gjeldsrådgivning/-ordning og i spesialisthelsetjenesten. Brukerombud. Brukerorganisasjoner.
5. Kartlegging, vurdering av bistandsbehov, oppfølgingsvedtak, ressursprofil, arbeidsevnevurdering med egenvurdering, aktivitetsplan, innsatsområder

6. Sentrale elementer i utarbeidelse av mål i planarbeid og prosess og innhold i aktivitetsplan, individuell plan og kvalifiseringsprogram

7. Forskning, evalueringer, brukerundersøkelser knyttet til NAV

8. Saksbehandling ved utforming av møteinnkallinger/ referat, ulike vedtak m.m.

9. Løsningsskapende samtaler benyttet i ferdighetstrening med fiktive brukere med ulike problemer og ulik kulturell tilhørighet

10. Foreta faglige skjønnsvurderinger.

11. Brukerinnvolvering og anerkjennelse. Ethiske og faglige utfordringer i møtet mellom NAV-veileder og bruker.

12. Planlegge og utføre oppdrag knyttet til seminarer og arbeidskrav.

13 Skriftlig formidlingsevne ved skriftlige arbeider og medstudentvurderinger. Muntlig formidlingsevne ved presentasjoner i studentgrupper. Utveksle faglige synspunkter i en debatt blant annet ved å ta en annens perspektiv.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er felles for studenter ved arbeids- og velferdsfag og studenter ved sosionomutdanningen. Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, studentstyrt veiledet basisgruppeundervisning og ferdighetstrening i grupper og selvstudier. Omfanget av ferdighetstrening vil bli nærmere beskrevet i undervisningsplanen.

Det gis fire timer obligatorisk basisgruppeveiledning knyttet til emnets læringsutbytte. Første møte anvendes til evaluering av forrige års gruppearbeid og til planlegging. I andre og tredje møte presenterer studentene ny faglig kunnskap knyttet til emnets temaer og diskuterer dette med hverandre med veileder tilstede. Studentene planlegger selv hvordan de ønsker å benytte det fjerde møtet med veileder.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført og godkjent skriftlig saksmappe knyttet til lov om sosiale tjenester i NAV. Medstudenter og emneansvarlig gir skriftlige tilbakemeldinger. Emneansvarlig har den endelige godkjenningen. Ved ikke godkjent kan mappa omarbeides en gang.
- Gjennomført og godkjent ett seminar. Medstudentvurdering og lærervurdering i seminaret. Seminarleder har den endelige godkjenningen. Dersom studenten får ikke godkjent seminar gis studenten en ny mulighet gjennom et tilrettelagt oppdrag på et annet seminar i emnet.
- Godkjent individuell skriftlig oppgave på inntil 2000 ord. Det gis tilbakemelding underveis av medstudenter. Oppgaven innleveres i Fronter. Den vurderes og kommenteres av basisgruppeveileder. Ikke godkjent oppgave kan omarbeides en gang.
- Deltakelse i undervisning. Det er krav om 80% deltakelse i ordinær undervisning (forelesning, seminarer og basisgruppearbeid). Selvrapporing av tilstedeværelse i Fronter innen gitt frist. Ikke rapportert tilstedeværelse anses som fravær.
- Gjennomført ferdighetstrening. Det er krav om 90% deltakelse i ferdighetstrening. Student som ikke har tilstrekkelig nærvær under ferdighetstreningen, må ta dette igjen. Det vil bli lagt til rette for én ny gjennomføring av treningen.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som emnet.

Eksamen

4 timers individuell skriftlig skoleeksamen.

Ingen tillatte hjelpemidler. Emnet vurderes etter karakterskalaen A - F. Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Evaluering underveis
- Resultatene behandles i studieretningsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.06.2016

Arbeids- og velferdsdirektoratet (2012). *Rundskriv. Hovednr. 35 – Lov om sosiale tjenester i NAV: Lovteksten til Sosialtjenesteloven i NAV og kommentarer*, inneholder rundskrivet følgende: Forskrift til sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge.

- Forskrift om internkontroll,
- Forskrift om individuell plan i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønning

Hele URL: <https://www.nav.no/rettskildene/Rundskriv/hovednr.35-lov-om-sosiale-tjenester-i-nav> (Lesedato: 25.04.2016). (92 s).

361.322 De

DeJong, P & I.K. Berg (2005). *Løsningsskapende samtaler*, Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 82-05-33932-5. (181 s) (Kap 1-3 var pensum i HSSOS 103 13 V 2016)

Kap 4-11:(92-273)

331.59 In

Frøyland, K. & Ø. Spjelkavik (red.). (2014). *Inkluderingskompetanse. Ordinært arbeid som mål og middel*. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-44963-3.

Del I: Introduksjon og overblikk, kap. 1-2 (17- 49)

Del II: Perspektiver på metode, kap. 3-5, (52-106), kap. 7, (124-140)

Del III: Arbeidsgiverperspektiver, kap. 8-10 (142-205)

(149 s.)

361.65 Ar

Heum, I. (2010). *Brukerrettet arbeidsmetodikk i NAV. I Hernes, Heum og Haavorsen (Red.). Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet i velferds-Norge*. Oslo: Gyldendal Akademisk (63 s.)

Kap. 7: Brukerrettet arbeidsmetodikk i NAV. (194-229)

Kap. 9: Sosialt arbeid i nye omgivelser. (257-283)

353.5 He

Heum, H (2014): *Skjønnsutøvelse i NAV*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kap. 3-6: (53-144) (90 s.)

353.48 Br

Jenssen, A.G. og I. M Tronvoll (red) (2012); Brukermedvirkning. Likeverd og anerkjennelse. Oslo: Universitetsforlaget. (36 s.)

Del II: Teoretiske refleksjoner, kap. 3 og 4: (42-67)

Del IV: Brukermedvirkning i sosialtjenesten og NAV, kap. 15 (168-179)

344.03 Kj

Kjellevoll, Alice (2012): Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN9788245010282. (118 s.)

Hele boka.

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7. (77 s)

Kap. 4 Taushetsplikt og opplysningsplikt (145-192)

Kap. 8.4: Sentrale menneskerettskonvensjoner (332-342)

Kap. 8.5: Diskrimineringsvernet i menneskerettskonvensjonene (343-348)

Kap 8.6: Diskrimineringsvernet i EU og EØS (348-350)

Kap 8.7: Norsk diskrimineringslovgivning (350-360).

361.3 Ko

Kokkin, Judy (2005): Profesjonelt sosialt arbeid. (2.utg) Oslo: Universitetsforlaget. ISBN82-15-00739-2 Kap. 7: Mekling og økonomisk rådgivning – roller i yrkesrollen, (225- 256) (31 s.)

361.3 Sh

Shulman, L. (2003). Kunsten å hjelpe: bind 1: individer og familien. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-30258-7

Kap. 2-5: (77-320) (242 s.)

362.84 Sk

Skytte, M. (2008). Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38368-5. (Denne boka kommer sannsynligvis igjen i emne 203 11) (65 s.)

Kap. 2: Det kulturelle aspektet (62-95)

Kap. 3: Om identitetsaspektet (96-127)

362.84 Th

Thompson, Neil. (2012): Anti-Discriminatory Practice (5th ed.). Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN 978-02-30-250130. (95 s.)

Chap 1: Equality, diversity and social justice (4-25)

Chap 2: The theory base (26-54)

Chap 3: Gender and sexism (55-76)

Chap 4: Ethnicity and racism (77-102)

Lover

Lover som studentene skal redegjøre for:

- Arbeidsmarkedsloven (2004) og sentrale forskrifter: Lov om arbeidsmarkedstjenester Diskrimineringsloven om etnisitet (2013). Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion og livssyn
- Folketrygdloven (1997). Lov om folketrygd.
- Forvaltningsloven(1967). Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker.
- Sosialtjenesteloven i NAV (2009). Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Introduksjonsloven (2003). Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (7 s)
- NAV-loven (2006). Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen.

Lover studentene skal ha kjennskap til:

- Arbeidsmiljøloven (2005). Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.
- Gjeldsordningsloven (1992). Lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner.
- Helse- og omsorgstjenesteloven (2011). Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Pasient- og brukerrettighetsloven (1999). Lov om pasient- og brukerrettigheter.

Ca. 1238 sider (dvs. 82 s. pr. studiepoeng) + lovene

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:35

HSSOS20211 Praksis 1: Sosialt arbeid i praksis (Høst 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle emner i første studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten skal ved endt praksisperiode kunne:

1. Redegjøre for praksisstedets samfunns- og institusjonsmandat og sosionomens faglige mandat på praksisstedet
2. Redegjøre for hvilke tjenester/virkemidler/metoder/modeller/verktøy praksisstedet rår over for å oppnå sin målsetting. Reflektere over sammenhengen mellom tjenester/virkemidler, politiske målsetting og brukernes situasjon
3. Vise kunnskap om hvilke eksterne samhandlingsparter praksisstedet har og hvilken rolle disse spiller for praksisstedets arbeid.
4. Redegjøre for faglig litteratur som ligger til grunn for praksisstedets arbeid: teoretisk kunnskap fra studiet så langt og minimum to kilder for «ny» faglig litteratur relevant for dette praksisstedet.
5. Utføre faglige oppgaver: arbeid i relasjoner og forvaltningsoppgaver, gjennom observasjon, utøvelse under veiledning og selvstendig utøvelse.
6. Legge fram faglige arbeid for en gruppe kolleger på praksisstedet.
7. Gjøre rede for, belyse og reflektere over etiske utfordringer og dilemma studenten møter på praksisstedet.
8. Ha ferdigheter i muntlig og skriftlig framstillingsevne

Innhold

1. Praksisstedets mandat
2. Tjenester, virkemidler og politisk målsettinger
3. Samhandlende instanser
4. Forholdet mellom faglig teoretisk kunnskap og praksis
5. Arbeid i relasjoner. Forvaltningsoppgaver
6. Presentere og motta innspill fra kolleger
7. Etisk refleksjon
8. Aktiv deltakelse i praksisstedets arbeid. Skriftlig oppgave relatert til praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

- Bachelor i sosialt arbeid har to praksisperioder. Dette er den første. Praksis vil foregå på ulike arenaer. Det forventes at studenten har praksis knyttet til arbeids- og velferdsforvaltningen i en av periodene med praksis.
- Studenten skal være tilstede på praksisstedet minimum 30 timer pr. uke. For fravær: se Emnehefte praksis, generell del. (henvisning i generell del av studieplanen).
- En dag pr. uke settes av til selvstudier, bl.a. til arbeid med praksisoppgave(r) og teori.
- Studenten har en praksisveileder på praksisstedet. Det kreves en forberedt veiledningstime pr. uke i tillegg til fortløpende veiledning i ulike situasjoner. Studenten har også en av høgskolens ansatte som skoleveileder. Skoleveilederens ansvar er knyttet til godkjenning av skriftlige arbeider og deltakelse i evaluering av studenten.
- Utover veiledning er læreformen i praksis at studenten i størst mulig grad, ut fra egen kompetanse, praksisstedets egenart og hvor langt studenten har kommet i studiet, deltar aktivt i praksisstedets oppgaver.
- Ved oppstart av praksisperioden/emnet skal studenten, i samarbeid med praksisveileder, utarbeide en lærekontrakt, se undervisningsplanen og emnehefte generell del.I (tilgjengelig i Fronter).

Praksis

8 uker veiledet praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskrav som må være vurdert til godkjent for å få praksisperioden bestått, er følgende:

- Ukentlig veiledning med praksisveileder må være gjennomført
- Fravær må være innenfor godkjente grenser.
- Kvaliteten på utførelsen av praksisarbeidet må være godkjent av praksisveileder og skoleveileder gjennom en sluttvurdering.
- Skriftlig praksisoppgave/fagartikkel må godkjennes av skoleveileder. Oppgaven/fagartikkelen skal være på inntil 2000 ord.

Dersom skriftlig praksisoppgave inneholder brukeropplysninger, skal retningslinjer for behandling av personopplysninger følges. Oppgaven skal følge høyskolens retningslinjer for skriftlige arbeider.

Arbeidskrav som ikke blir godkjent, kan omarbeides en (1) gang. Ikke innlevert arbeidskrav anses som ikke godkjent. Studenten har ikke anledning til å omarbeide arbeidskravet dersom det ikke er innlevert ved første innleveringstidspunkt.

Ved praksisstart får studenten opplyst frister for innlevering(er) av skriftlige arbeidskrav, se undervisningsplanen.

Alle arbeidskrav må gjennomføres og godkjennes samme semester. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Praksisperioden vurderes til Bestått/Ikke bestått. For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til 'ikke bestått', må alle arbeidskrav gjennomføres og godkjennes på nytt.

Ved tvil om bestått praksisstudier inntreer egne rutiner, se Praksis emnehefte, generell del.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.06.2016

331.256 Ek

Ekeland, Tor-Johan (2014): *Konflikt og konfliktforståelse for helse- og sosialarbeidere*. 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-323315. (221 sider). 978-82-05-47198-6. Kap. 1-8, ca 205 sider.

361.3 Sk

Skau, G. M. (2013). *Mellom makt og hjelp: om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper*. (4. utg). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-02198-0. (165 s) Hele boka.

HSBSO20308 Psykisk helse, barnevern og familiearbeid (Vår 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for

- Bachelorstudium i sosialt arbeid
- Bachelorstudium i barnevern

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått eksamen i første studieår i

- *Bachelorstudium i barnevern*
- *Bachelorstudium i sosialt arbeid*

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter avsluttet emne skal studentene være i stand til å

- Kjenne til de ulike nivåene i barnevernets organisatoriske oppbygging
- Redegjøre for teorier om og forståelse av psykiske lidelser/vansker hos barn og voksne
- Ha kunnskap om rusmisbruk, vold og overgrep og hvordan dette kan påvirke barns og voksnes liv
- Ha kunnskap om hvordan funksjonsnedsettelse kan påvirke barns og voksnes livssituasjon
- Redegjøre og reflektere over psykologiske tilnæringsmåter knyttet til psykisk helse, barnevern og familiearbeid
- Gjøre rede for omsorgskompetanse og omsorgssvikt i ulike kulturer
- Formidle sin kompetanse i samhandling og brukerinvolvering og opptre verdibevisst med etisk dømmekraft
- Oppdatere seg i barnevernrett og saksbehandlingsregler, samarbeid og samhandlingsformer
- Saksbehandle og koordinere tiltak og tjenester etter lov om barnevern gjennom samarbeid, ressursmobilisering og brukerinvolvering
- Kjenne til ulike omsorgstiltak, både av forebyggende eller kurativ art
- Anvende faglig kunnskap i situasjoner som er preget av omfattende livsbelastninger
- Utrede en barnevernssak, forberede et skriftlig og muntlig framlegg for fylkesnemnd og forklare de juridiske vilkårene for overtagelse av barn etter barnevernsloven
- Anvende faglig kunnskap i komplekse situasjoner og reflektere over verdigrunnlag og maktforhold
- Redegjøre for psykisk helse i et folkehelseperspektiv

Innhold

Emnet er konsentrert rundt psykisk helse, barnevern og familiearbeid. Studentene skal trenes i å se sammenhenger mellom psykisk helse og barn/familiers behov for hjelp. Det fokuseres spesielt på livsbelastninger som psykiske vansker/lidelser, rusmiddelproblematikk, voldsproblematikk og at studentene er i stand til å identifisere ulike former for omsorgssvikt. Studentene skal utvikle sin forståelse for hvordan ulike livsbelastninger innvirker på barn og unges liv og hvordan tiltak og ulike behandlingsformer utvikles. Herunder vektlegges psykologisk kunnskap, kunnskap om omsorg og ulike psykiske reaksjoner på ulike livsbelastninger.

Studentene skal trenes i å kartlegge omsorgssvikt og utrede omsorgskompetanse. Det legges særlig vekt på ferdighetstrening i samtalemetodikk i møte med barn, voksne og samarbeidspartnere. Studentene vil i løpet av emnet få erfaring med å lede et tverrfaglig møte gjennom rollespill, samt utarbeide individuell plan i samarbeid med bruker og samarbeidspartnere. Kunnskap om sosialpedagogiske metoder, brukermedvirkning, lovgrunnlaget for barnevernspedagoger, sosionomer og tverrfaglig samarbeid vektlegges.

Gjennom emnet skal studentene trenes i å vurdere og utvise etisk dømmekraft i møte med utsatte barn og familier i ulike sosialfaglige kontekster. Barneverntjenestens arbeid vektlegges spesielt. I løpet av emnet skal studentene arbeide med en barnevernssak, for å få trening i å bygge opp et saksframlegg til fylkesnemnda og å oppøve sine ferdigheter i saksbehandling. En viktig målsetting her er at studentene skal få kunnskap om saksgangen og beslutningsprosesser i barneverntjenesten, både i forbindelse med iverksettelse av hjelpetiltak og tvangstiltak.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, studentstyrt basisgruppeundervisning og ferdighetstrening.

Veiledning: Veiledningen benyttes til faglig refleksjon, seminarforberedelser og veiledning på arbeidskrav.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være vurdert til godkjent etter nærmere beskrevne kriterier for å kunne fremstille seg til eksamen:

- En individuell oppgave på maks 2000 ord som leveres i Fronter til fastsatt dato. Basisgruppeveileder gir tilbakemelding på arbeidskravet i Fronter innen to uker fra innleveringsdato
- En individuell oppgave på maks 3000 ord som leveres i Fronter til fastsatt dato. Tilbakemelding gis av basisgruppeveileder i Fronter innen to uker fra innleveringsfristen.
- En gruppeoppgave på maks 2500 ord som leveres i Fronter til fastsatt dato. Det gis veiledning på oppgaven i undervisning og tilbakemelding gis i seminar.
- Studenten skal levere en komplett læringsmappe (tre oppgaver) 14 dager før eksamen. Oppgavene kan omarbeides før endelig innlevering i læringsmappa ut fra tilbakemeldinger på arbeidskravet eller ny kunnskap som studenten opplever relevant. Det er imidlertid ikke anledning til å gjøre individuelle endringer på gruppeoppgavene, men gruppen kan i felleskap gjøre endringer før endelig innlevering.
- Fem timer obligatorisk basisgruppeveiledning.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning - 80 % tilstedeværelse på forelesninger og seminar. 90 % tilstedeværelse på ferdighetstrening. Selvrapportering av tilstedeværelse i Fronter innen gitt frist. Ikke rapportert tilstedeværelse anses som fravær.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som emnet.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen (ca. 40 minutter)

Ved muntlig eksamen taes det utgangspunkt i to av oppgavene i læringsmappa. Høgskolen velger oppgavene. De innleverte skriftlige oppgavene vurderes ikke. Det er den muntlige presentasjonen og prestasjonen som vurderes.

Det benyttes bokstavkarakterer A - F.

Den muntlige eksamen skal dokumentere at studenten:

- (a) har og kan anvende kunnskaper om problemområder som kjennetegner ulike klient-/brukergrupper som profesjonen arbeider med;
- (b) kan redegjøre for og beskrive sentrale arbeidsmetoder/prosedyrer/tiltak som profesjonen anvender i forhold til disse gruppene; og
- (c) kan vurdere og begrunne hvordan man går fram i det systematiske arbeidet for å utvikle og tilrettelegge tiltak, samt hvordan man arbeider direkte med den enkelte klient/bruker/tjenestemottaker, basert på (a) og (b).

Interne og eksterne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

- 362.7 Bu
Bunkholdt, V. & I. Kvaran (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal ISBN/EAN: 9788205477179.
Del 1 og del 2. (235 s)
- Christiansen, Ø. og B.K. Heggem, red. (2016). *Beslutninger i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-02684-8.
- 362.87083 Ba
Eide, K. (2012). *Barn på flukt. Psykososialt arbeid med enslige mindreårige flyktninger*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-40601-8.
Del 1 og del 2.
- 362.7 Ba
Ellingsen, I.T. & R.S. Østerhaug (red.) (2014). *Barnevernets brennpunkt. Beslutningsgrunnlag og beslutninger*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-02352-6. (21 s)
Kap. 6: Barn og unges medvirkning i barnevernet (115-136)
- Christiansen, Ø., Thomsen, E. A., & Hellem, V. (2012). *Nå vet vi bedre hva vi gjør. Evaluering av hjelpetiltak i barnevernet – med tiltaksplaner som praktisk forankring*. (Kommunesektorens organisasjon). Hentet fra <http://www.ks.no/PageFiles/27810/Naavetvibedre.pdf>
- 362.29 Fe
Fekjær, H. O. (2009). *Rus: bruk, motiver, skader, behandling, forebygging, historie*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-39068-3 Hele boka
- Hansen, Heidi Aarum (2009) Å ta barns perspektiv - en studie om hva sosialarbeidere gjør for å ivareta barnet i situasjonen. *Norges barnevern*, nr. 4, (246 – 258)
- 362.88 Is
Isdal, P. (2000). *Meningen med volden*. Oslo: Kommuneforlaget. ISBN 82-446-0571-5. Hele boka
- 362.2913 Så
Killén, K. & M. Olofsson, red. (2003). *Det sårbare barnet: barn, foreldre og rusmiddelproblemer*. Oslo: Kommuneforlaget ISBN 82-446-0883-8. Hele boka
- 344.03 Kj
Kjønstad, A. & A. Syse (2012). *Velferdsrett I*. (5. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk
Kap. 10.8: Tvangshjemler overfor rusmisbrukere etter sosialtjenesteloven (494-503)
- 341.48572 Ba
Kjørholt, A.T (red.) (2010). *Barn som samfunnsborgere*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-01638-2. 21 sider
Kap. 5. Barns meninger om samvær (89-110)
- 362.76 Kv
Kvello, Ø. (2015). *Barn i risiko: skadelige omsorgssituasjoner*. 2. utgave. Gyldendal Akademisk. 978-82-05-45981-6.
Kap 1-12. (576 s)

346.017 Li

Lindboe, K. (2012). *Barnevernrett*. (6. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-02055-6. (83 s)

Kap. 10-13: (71-128)

Kap. 22-25 : (176-196)

Sosialt arbeid har i tillegg:

kap. 6-7: (46-54)

Kap 9: (62-70)

174.2 No

Nordby, H. (m.fl) (2013). *Etikk i barnevern*. ISBN 978-82-05-42397-8. 20 sider.

Kap. 5: Nærhetsetikk (132-152)

362.29083 Pe

Pedersen, W. (2015). *Bittersøtt: ungdom, sosialisering, rusmidler*. (3. utg.) Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01057-1.

Kap 1: (11-34)

Kap 3: (55-97)

Kap 4: (99-116)

Kap 5: (119-149)

362.76 Sj

Sjøvold, M. S & K.G. Furuholmen (2015). *De minste barnas stemme. Utredning og tiltak for risikoutsatte sped- og småbarn*. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-02321-2. (76 s)

Kap 2: Utviklingstemaer i de første leveårene (39-50)

Kap. 5: Foreldrefungering som utgjør en risiko (72-87)

Kap. 14: Utredning av foreldres omsorgskapasitet (212-233)

Kap 17: Behandlingsomsorg i praksis (254-269)

Kap 19: Samvær s(286-300)

616.89 Sn

Snoek, J. E. & K. Engedal (2008). *Psykisatri: kunnskap, forståelse, utfordringer*. (3. utg.). Oslo: Akribe ISBN 978-82-7950-131-2. (142 s)

Kap. 1-10: (21-140)

Kap. 12: (146-164)

362.84 Sk

Skytte, M. (2008). *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38368-5.

Hele boka.

For bachelor i barnevern

361.32 As

Askeland, G. A. & O. Molven (2010). *Dokument i klientarbeid: journalar, sosialrapportar og saksframstillingar i sosialt arbeid* (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN ISBN 978-82-05-39891-7.

Hele boka

361.322 De

DeJong, P & I.K. Berg (2005). *Løsningsskapende samtaler*. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 82-05-33932-5

Kap 1-11: (11-298) (262 s)

For bachelor i sosialt arbeid

155.4136 Øv

Øvreeide, H. (2009). *Samtaler med barn: metodiske samtaler med barn i vanskelige livssituasjoner*. (3. utg). Kristiansand: Høyskoleforlaget ISBN 978-82-7634-583-4. Hele boka (12-246)

362.7 Ny

Schjelderup, L., C. Omre og E. Marthinsen, red. (2005). *Nye metoder i et moderne barnevern*. Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-7674-979-3. Hele boka

Anbefalte dokumenter og tidsskrifter

NOU 2000:12

Barnevernet i Norge: tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer. Oslo: Barne- og familiedepartementet (NOU 2000:12) ISBN 82-583-0523-9. (31 s)

DEL III: Barnevernet som forvaltningssystem

Kap. 8: Beslutningsprosesser i barnevernet

Kap. 9: Barnevernets samhandling med barn og familier

362.2918 Be

Bedre behandlingstilbud til rusmiddelmisbrukere: perspektiver og strategier: strateginotat. (2004). 56 s. Oslo: Helsedepartementet. (I-103B) (56 s)

Bernardes, D. et al. (2010). *Asylum Seekers' perspectives on their Mental Health and Views on Health and Social Services: Contributions for Service Provision Using a Mixed-Methods Approach*. I: International Journal of Migration, Health and Social Care, Vol. 6, nr. 4, (3-19). NOU 2009:8 *Kompetanseutvikling i barnevernet: kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning*. Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet (NOU 2009:8) ISBN 978-82-583-1012-6

362.29 Re

Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2006-2008 (2005). Oslo: Arbeids- og sosialdepartementet. (A-0006) (16 s)

344.0446 He

Rusreformen: pasientrettigheter og endringer i spesialhelsetjenesteloven (2004). Oslo: Helsedepartementet. (Rundskriv I-8/2004) (36 s)

362.7 Ru

Rutinehåndbok for barneverntjenesten i kommunene (2006). Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet 106 s. (Q-1101 B)

Sosialtjenesteloven i NAV (2009): *Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen* lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131

362.76 St

Strategi mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn (2005-2009) (2005). Oslo: Barne- og familiedepartementet (Plan Q-1085)

362.7 Ti

Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten: en veileder (2006)

Veileder/Barne- og likestillingsdepartementet Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet, (58 s)

HSABSV30111 Kunnskapsbasert praksis i spenningsfeltet mellom individ og samfunn (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Tema A - Forskningsmetode

Obligatorisk emne som gjennomføres med felles undervisning for bachelorstudiene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, bioingeniørfag, sosialt arbeid, sykepleie og vernepleie.

Tema B - Kunnskapsbasert praksis

Obligatorisk emne i bachelorstudium i

- Arbeids- og velferdsfag
- Barnevern
- Sosialt arbeid
- Vernepleie (heltid)

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

5. semester (første halvdel).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Emnet er inndelt i Tema A og Tema B.

Tema A - Forskningsmetode

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

Kunnskaper

1. Gjøre rede for sine handlinger overfor brukerne, andre yrkesutøvere og arbeidsgivere på en faglig, forsvarlig måte
2. Identifisere etiske dilemmaer som en står overfor i forbindelse med utføring av forskning

Generell kompetanse

3. Gjøre rede for vitenskapelig metode for å kunne lese forskningsrapporter og nyttiggjøre seg forskningsrapporter i sin yrkesutøvelse

Tema B - Brukere og hjelpere i en samfunnsmessig kontekst

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

Kunnskaper

1. Vurdere globale utfordringer og internasjonale perspektiver i velferdsstaten
2. Analysere betydningen av grunnleggende samfunnsøkonomi i velferdstjenestene
3. Drøfte profesjonell autonomi, brukermakt og rollen som problemløser i privat og offentlig sektor
4. Formidle og drøfte faglige problemstillinger knyttet til utøvelsen av egen profesjon

Generell kompetanse

5. Anvende ulike kunnskapskilder i utvikling av kunnskapsbasert praksis
6. Analysere faktorer som hemmer og fremmer sosial inkludering

Innhold

Tema A:

1. Forskning i et etisk perspektiv
2. Forskningsprosessen. Design og validitet, datainnsamling, bearbeide data, litteratursøk.
3. Vitenskapsteori

Tema B:

1. Vurdere globale utfordringer og internasjonale perspektiver i og om velferdsstaten.
2. Samfunnsvitenskap, velferdsstat og avvik
3. Institusjoner, brukere og profesjoner
4. Integrering, globalisering og kulturkompetanse
5. Samfunnsøkonomi, infrastruktur og velferdspolitik
6. Ekskludering og inkludering av individer

Undervisnings- og læringsformer

Tema A - Forskningsmetode

I dette temaet er det felles undervisning for bachelorstudenter i arbeids- og velferdsfag, barnevern, bioingeniør, sosialt arbeid, sykepleie og vernepleie. Arbeidsformene består av egenstudier, arbeid i basisgruppe, seminarer og forelesninger.

Tema B - Brukere og hjelpere i en samfunnsmessig kontekst

I dette temaet er undervisningen organisert som felles undervisning for bachelorstudentene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie. Undervisningen vil bli gitt i seminarer og forelesninger og arbeid i mindre grupper som forutsetter aktiv deltakelse fra studentene.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tema A:

- Vurdering av 2 vitenskapelige artikler med henholdsvis kvalitativt og kvantitativt design. Artikkene må ta utgangspunkt i annen fagdisiplin enn egen og arbeidet gjennomføres i fagspesifikke grupper, samt fremlegges i tverrfaglig seminargruppe. Vurderes til godkjent/ikke godkjent.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning, deltakelse i fagspesifikk gruppe og presentasjonsseminar. Manglende deltakelse i obligatorisk undervisning medfører innlevering av individuell skriftlig oppgave på maks. 2000 ord, med tema fra den delen fraværet har vært.

Tema B:

- En individuell skriftlig oppgave på inntil 2000 ord. Organisert tilbakemelding fra medstudent i forhold til oppgitte kriterier. Ikke godkjent oppgave kan omarbeides en gang.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning. Det er krav om 80 % tilstedeværelse forelesning og seminar. 90 % tilstedeværelse på ferdighetstrening. Selvrapportering av tilstedeværelse på læringsplattformen innen gitt frist. Ikke rapportert tilstedeværelse anses som fravær.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som emneplanen.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

5 timer individuell skriftlig skoleeksamen.

Ingen tillatte hjelpemidler.

Karakterregel: A-F.

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulleets time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 14.06.2017

Tema A:

300.72 Da

Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving for studenter* (5. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 7,8,9,10,11,12 Til sammen 120 sider.

610.72 Gr

Greenhalgh, T. (2012). *Att läsa vetenskapliga artiklar och rapporter: grunden för en evidensbaserad vård*. Lund: Studentlitteratur.

Kap. 1-4 (s.23-97), kap. 6-7 (s.119-141), kap. 9 (s. 167-183). kap. 12-15 (s. 225-279) Til sammen 172 sider.

610.72 Gr

Greenhalgh, T. (2014). *How to read a paper: the basics of evidence-based medicine* (5th ed. utg.). Chichester: Wiley-Blackwell/BMJ Books.

Kap. 1-4 (s.1-59), kap. 6-7 (s.78-98), kap. 9 (s. 116-134), kap. 12-15 (s.164-220) Til sammen 152 sider.

Artikkel i tidsskrift

Nylenna, M. (2009). Vitenskapelige rapporteringsmaler. *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 129(22), 2340. doi: 10.4045/tidsskr.09.1099

1. side

Tema B:

Andersen, B., & Biseth, H. (2013). The Myth of Failed Integration: The Case of Eastern Oslo. *City & Society*, 25(1), 5-24. doi:10.1111/ciso.12004

Døving, R. (2007). Voksne barn. Husholdsviabilitet blant urbane skandinaver. *Norsk Antropologisk Tidsskrift*, 18(01), 22-37.

Ekeland, T.-J. (2007). Psykoterapi - ein kulturkritikk. *Matrix : nordisk tidsskrift for psykoterapi*, 24(2).

Elstad, J. I. (2005). Sosioøkonomiske ulikheter i helse : teorier og forklaringer

Frøyland, K. (2015). Å «stå langt frå arbeid» - Refleksjonar og førestillingar om kven som kan jobbe. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*(04), 307-316.

Goode, E. (2016). *Deviant behavior* (11th ed. ed.). New York: Routledge.

Hansen, G. V., Arvesen, P. A., & Tonholm, T. (2013). Pappa i fengsel: hvordan ivaretas familien? Tidsskriftet Norges barnevern.

Juritzen, T. I. (2013). Omsorgsmakt: Foucaultinspirerte studier av maktens hvordan i sykehjem.

Moser, I. (2005). On becoming disabled and articulating alternatives: The multiple modes of ordering disability and their interferences. *Cultural Studies*, 19(6), 667-700. doi:10.1080/09502380500365648

Vike, H. (2013). Egalitarianisme og byråkratisk individualisme. *Norsk Antropologisk Tidsskrift*, 24(03-04), 181-193.

Vågan, A., & Grimen, H. (2008). Profesjoner i maktteoretisk perspektiv. Oslo: Universitetsforl., cop. 2008.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:50

HSBSO30417 Bacheloroppgave: Faglig fordypning (Høst 2017–Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudium i

- *Barnevern*
- *Sosialt arbeid*

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

1. Drøfte/fordype seg i problemstillinger av barnevernfaglig eller sosialfaglig karakter.
2. Drøfte/diskutere vitenskapelig artikler som anvendes i eget arbeid.

Ferdigheter

3. Planlegge, gjennomføre og dokumentere et faglig arbeid skriftlig og systematisk etter akademiske retningslinjer.
4. Anvende ulike metoder for innhenting og bearbeiding av data og ulike former for rapportering i tråd med etiske krav og retningslinjer.
5. Anvende kunnskap og erfaring om forskningsetikk og personopplysninger.

Generell kompetanse

6. Søke etter, vurdere og diskutere aktuelle informasjonskilder i akademiske rapporter.
7. Reflektere kritisk over og analysere eget arbeid.
8. Vurdere forskning kritisk og har innsikt i forskningsetiske problemstillinger.

Innhold

1. Faglig fordypning innenfor et tema godkjent av høghskolen.
2. Søke etter og vurdere vitenskapelige artikler.
3. Utarbeide prosjektskisse og skrive bacheloroppgave.
4. Systematisere og analysere data i forhold til aktuell teori. Drøfte egne funn.
5. Samtykke, personopplysninger, taushetsplikt, anonymisering, generelle etiske avveininger.
6. Søke kritiske etter litteratur i samarbeid med biblioteket.
7. vurdere eget arbeid i relasjon til egen profesjon.
8. Vurdere eget arbeid etisk.

Undervisnings- og læringsformer

Forberedelsene til arbeidet med bacheloroppgaven starter i 5. semester. Oppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe med 2 studenter. Høgskolen tildeler skoleveileder i løpet av januar. Emnet starter med seminarer knyttet til arbeidet med bacheloroppgaven. Bacheloroppgaven kan være relatert til problemstillinger fra praksisfeltet eller teoretiske problemstillinger innenfor barnevernspedagog- og sosionomutdanningens fagområder. Det kan skrives fagartikkel etter avtale med veileder.

Tittelen på oppgaven skal være på norsk og engelsk.

Praksis

Det er ikke praksis i emnet

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prosjektbeskrivelse for bacheloroppgave, maks 1500 ord, innlevert til fastsatt tid i høstsemesteret. Prosjektbeskrivelsen skal inneholde: Tema og problemstilling for bacheloroppgaven, begrunnelse for relevansen av problemstillingen innen barnevern eller sosialfeltet og metodiske overveielser for oppgaven. Innlevert prosjektbeskrivelse er en forutsetning for å få tildelt veileder. Studenter som leverer prosjektbeskrivelsen individuelt skal skrive oppgave individuelt. Leveres prosjektbeskrivelsen i gruppe på to studenter, skal også oppgaven skrives i gruppe på to studenter. Prosjektbeskrivelsen kan omarbeides 1 gang.
- Gjennomført 3 timer veiledning (1 veiledningstime i gruppe).
- Godkjent arbeidsplan for bachelorperioden. Arbeidsplanen kan omarbeides 1 gang.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Bacheloroppgave/fagartikkel (maks 8000 ord), individuell eller i gruppe på to studenter.

- Det er krav om at minst 3 vitenskapelige artikler er benyttet i oppgaven.
- Kravet om informert samtykke og lovens krav om personvern skal følges når studentene skriver bacheloroppgaven/fagartikkelen.
- Karakterregel A-F.
- Ekstern og intern sensor

Det er kun studenter som får «ikke bestått» resultat som kan levere omarbeidet versjon av bacheloroppgaven/fagartikkelen til sensur én gang. Omarbeidet oppgave/fagartikkel leveres innen 1. november samme år.

Ved klage på karakterfastsetting på felles eksamensbesvarelse må gruppen samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.

Evaluering av emnet

Ingen evaluering.

HSSOS30211 Sosialt arbeid i spenningsfeltet mellom individ og samfunn (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

5. semester, andre halvdel.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne har studentene:

Kunnskaper i å:

1. Drøfte hva som kjennetegner faget sosialt arbeid
2. Oppdatere kunnskap om og forklare betydningen av sosial inkludering
3. Forstå folkevandring og innvandringspolitikk i et globalt perspektiv
4. Har kunnskap om samfunnsarbeid som metode i sosialt arbeid

Ferdigheter i å:

5. Anvende sosialt gruppearbeid som metode ved å lede og koordinere gruppe hvor deltakere har felles livssituasjon/problematick
6. Anvende kunnskap om innovasjonsprosesser og sosialt entreprenørskap
7. Utføre prosjektarbeid
8. Reflektere over og beskrive egen utvikling av profesjonell kompetanse

Generell kompetanse i å:

9. Kjenne til menneskerettigheter og yrkesetikk med spesiell vekt på yttringsfrihet og varslingsansvar.
10. Formidle fagstoff muntlig og skriftlig

Innhold

1. Sentrale områder, utfordringer, utvikling, dilemmaer. Internasjonal definisjon av sosialt arbeid
2. Levekår, sosial inkludering
3. Migrasjon, rasisme, asylsaker, flukt, lover og konvensjoner knyttet til diskriminering og menneskerettigheter
4. Samfunnsarbeid som tilnærming i sosialt arbeid
5. Kunnskap om sosialt gruppearbeid som metode. Trene i grupper med medstudenter
6. Sosial innovasjon og entreprenørskap som utgangspunkt for prosjektarbeidet
7. Kunnskap om prosjektarbeid som metode. Hele studentkullet planlegger, organiserer, leder og presenterer prosjektet.
8. Refleksjon i ferdighetsgrupper med medstudenter.
9. Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Yrkesetisk grunnlagsdokument. Statement of Ethical Principles (IFSW)
10. Muntlig individuelle presentasjoner i temaseminar og gruppevis ved prosjektpresentasjon til studenter i 1. studieår. Skriftlig gjennom arbeidskrav.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, prosjekter, ferdighetstrening og selvstudier. En del av undervisningen er felles med bachelorstudenter i Arbeids- og velferdsfag.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- **Individuell kronikk** på 750 ord. Tilbakemelding og vurdering gis av emneansvarlig. Arbeidskravet kan omarbeides en gang.
- **Prosjektrapport i gruppe**, maks 3500 ord. Kort tilbakemelding fra emneansvarlig. Ikke godkjent rapport kan omarbeides en gang.

- **Gjennomført ferdighetstrening knyttet til** temaet egen utvikling av profesjonell kompetanse. Det er krav om aktiv deltakelse og 90 % tilstedeværelse i ferdighetstrening. Studenter som ikke har tilstrekkelig deltakelse eller tilstedeværelse under ferdighetstrening, må ta dette igjen. Det legges til rette for én ny gjennomføring av treningen.
- **Det er krav om 80 % tilstedeværelse i ordinær oppsatt undervisning** (forelesninger, seminarer mm). Selvrapportering av tilstedeværelse innen gitt frist. Arbeidskravet vurderes til *Godkjent* når det rapporteres innen frist, når tilstedeværelsen er på 80% eller mer. Feilrapportert tilstedeværelse kan bli vurdert som fusk. Tilstedeværelsen vurderes av basisveileder som rapporterer til emneansvarlig.

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen

Gruppeoppgave som hjemmeeksamen over 3 dager.

Besvarelsen skal ha et omfang på maks 3000 ord. 3 studenter i hver eksamensgruppe. Høgskolen setter sammen gruppene til eksamen.

Karakterregel: A-F. Karakteren gis for hele gruppen.

Interne sensorer.

Ved klage på karaktersetting der det gis en felles karakter, må alle de som er vurdert samlet, samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 13.06.2017

303.482 Er

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). Kulturforskjeller i praksis. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. ISBN 978-82-05-41223-1. (13 s)

Kap 16: Mennesket og myndighetene (s. 247-260)

Grimen, A.L., Henriksbø, K., Nordgreen, L. og Økland, M.A. (2017). Bergen bygger sosial kapital. Fontene, (3), 48-53. Hentet fra <http://fontene.no/fagartikler/bergen-bygger-sosial-kapital-6.47.447536.e3df5fbb36>

174.2 Gr

Grønningsæter, A. (2007): Rett eller galt – eller noe midt imellom? Et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). (22s)

Kap 10: Lojalitet (s 88-100)

Kap 11: Varslingsansvar (s 100-110)

URL: [https://www.fo.no/getfile.php/01 Om FO/Hefter og publikasjoner/rettellergalt.pdf](https://www.fo.no/getfile.php/01%20Om%20FO/Hefter%20og%20publikasjoner/rettellergalt.pdf)

302.34 He

Heap, K. (2005). Gruppemetode for sosial- og helsearbeidere. (5. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-32813-6. Hele boka (326 s)

361.3 Hu

Hutchinson, G. S. (2010). Samfunnsarbeid – mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. (3. utg). (168 s). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-0539885-6. Hele.

IFSW (2014) Global Definition of Social Work <http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>

IFSW (2016). The Role of Social Work in Social Protection Systems: The Universal Right to Social Protection <http://ifsw.org/policies/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2017). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (5. utg). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN E/AN: 9788205497443

Kap 8. Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning

Kap 9: Utlendingsrett og integrering Ny utgave av boka– disse 2 kapitlene vil bli kopiert opp til studentene.

Scharning, H.S. og Aakre, J. (2016). Prosjekthåndboka 3.0. Verktøykasse for kreative team, 440 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-150-2755-5. (Hele boka)

361.65

Stamsø, M. A. (red) 2009: Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre, Oslo; Gyldendal Akademiske (165s)

Kap. 10: Familien og det sivile samfunn – sentrale velferdsarenaer s. 272 – 295

Kap. 11: Forebygging – vakker tanke eller fornuftig handling s. 299 - 322

Kap. 12: Internasjonale perspektiver på sosialpolitikk s. 283 – 302

363.5 Ul

Ulfrstad, L-M. (red.) (2011). Velferd og bolig, om boligsosialt (sam-)arbeid, 250 s. Oslo: Kommuneforlaget ISBN 978-82-446-2036-9. (Hele boka)

Viggen, E.D. (2015). Uredde stemmer eller illojale svikere. Fontene, (6), 6-11. Hentet fra URL: <https://www.buyandread.com/next/reader.htm?pub=fontene>

362.10685 Og

Hvordan kommer vi fra visjoner til handling? Og bedre skal det bli! Praksisfeltets anbefalinger for å oppnå god kvalitet på tjenestene i sosial- og helsetjenesten (2007) (24 s.) Oslo: Sosial- og helsedirektoratet 978-82-8081-096-0 (IS-1162)

Kap 1 – 4 (s 8-32) URL: <http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/hvordan-kommer-vi-fra-visjoner-til-handling-og-bedre-skal-det-bli-/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

362.10685 Hv

Hvordan holde orden i eget hus: internkontroll i Sosial- og helsetjenesten (2004)

(26 s). Oslo: Sosial- og helsedirektoratet ISBN 82-8081-043-9 (IS-1183) Kap 1-4 (s 6-32)

URL: <http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/internkontroll-i-sosial-og-helsetjenesten/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

Totalt antall sider: 1376.

HSSOS30311 Praksis 2: Sosialt arbeid i praksis (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Emneansvarlig: Kari Baardseth

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne har studentene:

Kunnskaper i å:

1. Diskutere praksisstedets plass i samfunnet og i forhold til faget sosialt arbeid.

2. Diskutere politiske føringers betydning for tjenestemottakernes situasjon

Ferdigheter i å:

3. Anvende både faglig kunnskap, resultater fra forskning og utviklingsarbeid i fagutøvelsen

4. Utøve praksisstedets faglige arbeid

5. Treffe begrunnede valg ved utøvelse av faglig skjønn.

6. Utføre faglige samtaler med tjenestemottakere

7. Reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning

Generell kompetanse i å:

8. Samarbeide med samhandlingspartnere som har betydning for praksisstedets virksomhet

9. Kjenne til nytenkning og innovasjonsprosesser gjennom å delta i prosjekter og/eller utviklingsarbeid

10. Håndtere etiske problemstillinger knyttet til praksisstedets virksomhet

11. Drøfte fagstoff muntlig ut fra en valgt problemstilling.

12. Formidle fagstoff skriftlig og systematisk, relatert til praksisstedets virksomhet

Innhold

1. Praksisstedets samfunns- og institusjonsmandat og hva som er sosionomens faglige mandat på dette praksisstedet. Praksisstedets tjenestespekter.

2. Ulik politiske føringers/dokumenters betydning for hvordan praksisstedet forholder seg til ulike tjenestemottakere

3. Finne fram til, vurdere og ta initiativ til å diskutere sentrale teorier, forskning og utviklingsarbeid innenfor praksisstedets fagområde

4. Beherske ulike tjenester (virkemidler, ytelser), planverktøy (IP, aktivitetsplan, arbeidsevnevurdering eller annet) og praksisstedets digitale verktøy som anvendes for å bistå sine tjenestemottakerne

5. Anvende faglig skjønn i vurderinger, avgjørelser og handlinger, i situasjoner med tjenestemottakere, kolleger og/eller samhandlingspartnere

6. Beherske relevante uttrykksformer i samhandlingen med tjenestemottakere slik at brukervedvirkning ivaretas

7. Be om tilbakemeldinger på faglig utførelse og drøfte denne mot teoretisk kunnskap

8. De instanser som praksisstedet samhandler med og deres tjenester og virkemidler. Selvstendig.

9. Ulike prosjekter/utviklingsarbeider på praksisstedet eller hos praksisstedets samhandlingspartnere

10. Identifisere og reflektere over ulike etiske handlingsalternativer og dilemmaer knyttet til fagutøvelsen. Belyse disse med etisk kunnskap for å ta etisk begrunnede handlingsvalg.

11. Ovenfor en gruppe personer, slik at problemstillingen blir belyst og drøftet på en utdypet måte

12. Ulike skriftlige arbeidsoppgaver på praksisstedet. Skriftlig akademisk praksisoppgave.

Undervisnings- og læringsformer

Bachelor i sosialt arbeid har to praksisperioder. Dette er den andre. Praksis vil foregå på ulike arenaer. Det forventes at studenten har praksis knyttet til arbeids- og velferdsforvaltningen i én av periodene. Dette er likevel ikke til hinder for at studenten oppfordres til å ha andre praksisperiode i utlandet.

Høgskolens Praksisteam ivaretar utvikling og rekruttering av tilstrekkelige antall relevante praksisplasser. Tilgjengelige praksisplasser fordeles i et samarbeid mellom Praksisteamet og den emneansvarlige lektoren. Ved behov for tilrettelagt praksis, må det søkes til Praksisteamet innenfor fastsatte frister. Kriteriene for tilrettelegging og fristene finnes på Høgskolens hjemmeside: Praksisinformasjon HS. Her finnes også ulike bestemmelser om politiattest, taushetsplikt, vaksiner mm.

Studenten skal være tilstede på praksisstedet minimum 30 timer pr. uke. Resten av arbeidsuken (40 t pr uke) settes av til selvstudier, bl.a. til arbeid med praksisoppgave(r) og teori.

Studenten har en praksisveileder på praksisstedet. Det kreves en forberedt veiledningstime pr. uke i tillegg til fortløpende veiledning i ulike situasjoner. Studenten har også en av Høgskolens ansatte som skoleveileder. Skoleveileders ansvar er knyttet til godkjenning av skriftlige arbeider og deltakelse i halvtidsevaluering av studenten.

Utover veiledning er læreformen i praksis at studenten i størst mulig grad, ut fra egen kompetanse, praksisstedets egenart og hvor langt studenten har kommet i studiet, deltar aktivt i praksisstedets virksomhet.

Praksisdokument: Ut fra de beskrevne læringsutbyttene med tilhørende innholdsbeskrivelser, se nedenfor, utarbeider studenten sammen med praksisveileder et Praksisdokument som viser hvilke læringsmål studenten setter knyttet til de ulike læringsutbyttebeskrivelsen, hvilke aktiviteter studenten gjør for å nå disse målene og en begrunnelse. Dette dokumentet innleveres til skoleveileder ved fastsatt frist og danner grunnlaget for en vurdering eventuell veiledning av læringsmulighetene på praksisstedet. Det kan stilles krav om utbedring og ny innlevering av studentens læringsmål dersom de ikke oppfyller læringsutbyttebeskrivelsene. Studentens læringsmål vil bli vurdert halveis i praksisperioden og avslutningsvis i forhold til IT-Ikke tilfredsstillende, T-Tilfredsstillende og MB-Meget bra oppnåelse.

En løpende vurdering av studentens skikkethet, etter Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2006 med hjemmel i Universitets- og høgskoleloven av 2005, §§ 4-10), skjer også halveis og avslutningsvis.

Praksis

12 uker praksis - 13 uker ved utenlandspraksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskrav som må godkjennes for å få praksisperioden bestått, er følgende:

- Ukentlig veiledning med praksisveileder må være gjennomført
- Fravær må være innenfor godkjente grenser.
- Kvaliteten på utførelsen av praksisarbeidet må være godkjent av praksisveileder og skoleveileder gjennom en sluttevaluering
- Skriftlig praksisoppgave må godkjennes av skoleveileder. Oppgaven skal være på inntil 3000 ord.

Dersom skriftlig praksisnotat inneholder brukeropplysninger, skal retningslinjer for behandling av personopplysninger følges. Oppgaven skal være i tråd med høgskolens retningslinjer for oppgaveskriving, jf. bibliotekets sider.

Arbeidskrav som ikke blir godkjent, kan omarbeides en (1) gang. Ikke innlevert arbeidskrav anses som ikke godkjent. Studenten har ikke anledning til å omarbeide arbeidskravet dersom det ikke er innlevert ved første innleveringstidspunkt.

Ved praksisstart får studenten opplyst frister for innlevering(er) av skriftlig praksisarbeidskrav, se undervisningsplanen.

Godkjente arbeidskrav er gyldig i ett semester. Alle arbeidskrav må gjennomføres og godkjennes samme semester.

Eksamen

Praksisperioden vurderes til Bestått/Ikke bestått. For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til "ikke bestått", må alle arbeidskrav utføres og godkjennes ved at emnet/praksisperioden gjennomføres på nytt.

Ved tvil om bestått praksisstudier inntreger egne rutiner, se Praksis emnehefte, generell del. For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til 'ikke bestått', må alle arbeidskrav avlegges på nytt.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.06.2016

361.3 Hø

Høiland, P og S Juul (2015): *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag. Hele boka. (190 s)

Kirkebøen, G (2007): *Skjevheter i fagfolks skjønn - hvordan kan beslutningstaking forbedres?* NTNU Concept rapport nr 17 kap 9. Lenke legges ut i Fronter.

305.9 Pr

Kirkebøen, G (2013). *Kan vi stole på fagfolks skjønn?* (27-44) og Molander, A(2013). *Profesjonelt skjønn i velferdsstaten: mekanismer for ansvarliggjøring*. (44-55).

I: Molander, A og J-C Smeby (red) (2013): *Profesjonsstudier II*. Oslo: Universitetsforlaget. (28 s).